

9

LESU ZDAR

Časopis lesníků a přátel lesa

www.lesycr.cz

ročník 12
2006

GŘ apeloval na zaměstnance
Bytová politika LČR prochází korekcí
Z obchodníků budou kontroloři
Akční plán EU pro lesnictví
Na návštěvě ve Frýdku-Místku

Úspěšná Země živitelka

Ve dnech 24. 8. – 29. 8. 2006 se uskutečnil v areálu českobudějovického výstaviště veletrh Země živitelka. Opět po roce jsme i my nabídli veřejnosti možnost navštívit expozici Lesů České republiky. Expozice LČR má na této výstavě již svou tradici a i tentokrát byla pro návštěvníky zajímavá a poutavá. Nesla se v duchu propojení lesnických tradic, myslivosti, moderního lesnického hospodaření i oddechu. K vidění byly zajímavé a mimořádné trofeje z Poněšické i Staré obory, které jsou ve správě LS Hluboká nad Vltavou, dále filmové dokumenty o činnosti podniku a mnoho propagačních materiálů. To, že expozice byla mimořádně úspěšná, dokladuje i fakt, že si ji televizní média vybrala k reportáži. Natočila ji s lesním správcem Janem Zasadilem. V rámci prezentace LČR proběhly i dětské akce Dny s LČR. Na úspěchu expozice měli svůj podíl všichni zúčastnění pracovníci z jihočeských lesních správ. Patří jim velký dík za obětavost a zodpovědný přístup.

Jaroslav Karas
Ředitelství LČR

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

bylo zvykem v našem společném časopise, že úvodní slovo měl generální ředitel společnosti. Vzhledem k tomu, že se nové vedení snaží zásadním způsobem změnit komunikaci se zaměstnanci, dovolte mi, aby úvodní slovo pro zářijové číslo bylo v tomto ohledu výjimkou.

Lesy České republiky procházejí nelehkým obdobím. Právě v takových dobách sehrává zvláště důležitou roli vzájemná komunikace a informovanost. A to nejen dovnitř společnosti, kde máme asi největší dluh, ale i směrem ven. K tomu, abychom mohli dobře nastavit komunikační projekty, je třeba znát mínění cílových skupin. Jak nás vnímají a co od nás očekávají. Dnes již máme výsledky trackingového výzkumu a pravidelně v každém čísle Vás budeme informovat o imageové pozici Lesů ČR v dané cílové skupině.

Není třeba připomínat, že je třeba se měnit a zásadně konat. Konat tak, aby Lesy ČR byly opět uznávanou a respektovanou organizací. Bohužel, ne vždy je kritériem pro hodnocení našeho obrazu v očích veřejnosti to, co děláme kvalitně. Image kolikrát dotvářejí detaily, které jsou pro obyčejného lesníka nepodstatné, ale na obraz společnosti mají důležitý vliv. Platí to i naopak. Kupříkladu známá zpráva vědců o stavu lesa nás jistě všechny pobouřila. V odborných časopisech na ni dokonce byla řada reakcí, ale z výzkumů vyplynulo, že běžná a dokonce i manažerská nebo ekonomická veřejnost neví, že nějaká zpráva vůbec vznikla. Mějme proto potřebný nadhled a nevnašejme problém tam, kde není, nebo kde o něj není zájem.

Jedním z důležitých aspektů vnímání naší společnosti je její vizuální styl. Vizuální styl našich materiálů, časopisu i nejrůznějších prezentací. Čceme-li budovat sebevědomí a respekt k lesnickému řemeslu, musí se to odrážet i v barvách, grafickém rozložení a kvalitě fotografií a z materiálů musí být na

pouhý pohled vidět prvotřídní profesionalita. Velkým zklamáním pro mne bylo, že náš časopis, který má velmi silnou čtenářskou základnu, je v porovnání s jinými časopisy hodnocen spíše jako průměrný, ba dokonce časopis historicky poplatný osmdesátým letům. A vidíte, obsahově by se možná mohl poměřovat s takovými firemními časopisy, jaké mají třeba Siemens nebo General

Electric. Proto chceme, aby časopis vypadal moderněji a mohl se utkávat v soutěžích o nejlepší firemní časopis roku. Kdo jiný by měl mít takovou ambici, než společnost, která patří k největším v zemi a má tak bohatou tradici? Proto je tohle číslo časopisu posledním, které vychází v dosavadní podobě. Říjnový Lesu zdar už vyjde ve zcela novém grafickém kabátě. Nepůjde o drobnou korekci, ale skutečně o zcela nový design, který časopis přiblíží modernímu světu, ovšem s maximálním citem pro historii a tradici společnosti. Pevně věřím, že se Vám nový design bude líbit. Pokud ne, nebojte se nám přes Zelené linky a schránky sdělit svůj názor. Je to přece Váš časopis.

Z výzkumu také vyplynulo, že Vám chybí více aktuálních informací z vedení a informace o strategickém rozhodování. Jsme si vědomi toho, že Lesu zdar je měsíčník a přináší informace s určitým zpožděním. Z toho důvodu plánujeme jednoduchý na černobílém papíru tištěný Informační bulletin, který bude jak na internetu, tak v papírové podobě, a bude k mání na každé recepci, případně roznášen s novinami. Tento bulletin bude mít maximálně 14denní periodicitu a bude obsahovat důležitá rozhodnutí z porad vedení, z dozorcí rady, informace o kauzách a jednotlivých projektech, kterými naše společnost prochází. Tím by se měl přísun informací k zaměstnancům podstatně zvýšit. ■

Ing. Robert Kvapil
vedoucí odboru marketingu a PR

Z OBSAHU

- 4 GŘ apeloval na zaměstnance ve venkovním provozu
- 6 Bytová politika LČR prochází korekcí
- 8 Zákon Lesům ČR svázal ruce, z obchodníků budou kontroloři
- 10 Veřejnost zná LČR většinou jen podle názvu
- 13 Akční plán EU pro lesnictví
- 18 Na návštěvě u KI Frýdek-Místek
- 22 Výsledky diferenciální renty za 1. pol. 2006
- 27 Červencová vedra nesusvědčila rakům
- 34 Návštěva výzkumných povodí na severní Moravě
- 36 Konopištská střelnice se proslavila po celé Evropě
- 40 Dotazy, názory a připomínky

LESU ZDAR

Časopis lesníků a přítel lesa

Adresa redakce: LČR, s. p., Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové, tel.: + 420 495 860 265 (276), fax.: + 420 495 262 391, e-mail: jonas@lesy-cr.cz, karas@lesy-cr.cz, grepl@lesy-cr.cz

Vydává: Lesy České republiky, s. p., Přemyslova 1106, Hradec Králové 8, IČ: 42196451, Evidenční číslo Ministerstva kultury: 11416, ISSN 1214-4835

Redakční rada: Předseda: Ing. Václav Lidický; Členové: Ing. Vlastimil Hudeček, Ing. Jaromír Latner, CSc., Ing. Pavel Starý, RNDr. Jiří Stonawski, Ing. Lubomír Šálek; Odpovědný redaktor: Ing. Jaroslav Jonáš; Redakce: Petr Grepl; Sazba a litografie Typograf, s. r. o.

Podepsané články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko vydavatele. Redakce si vyhrazuje právo krácení příspěvků.

Tiskne: Tiskárna Nové Město, s. r. o.; Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce. (Uzávěrka příštího čísla 15. 9. 2006.)

Rg1-1994

Generální ředitel apeloval na zaměstnance ve venkovním provozu

Ve středu 23. srpna se v hradecké Silvii uskutečnilo další setkání managementu Lesů ČR s řediteli krajských inspektorátů, lesních závodů, správ toků a s ředitelkou SZ.

Po obědě se setkání zúčastnili také zástupci dvou nejsilnějších organizací podnikatelů v lesním hospodářství, tedy České asociace podnikatelů v lesním hospodářství a Sdružení podnikatelů v lesním hospodářství. Již to samo o sobě vypovídá, jaké bylo hlavní téma jednání – situace kolem zadávání veřejných zakázek. Lesy České republiky mají připravené dvě varianty řešení.

První počítá s prodloužením dosavadních smluv do konce října 2007. Na počátku roku 2007 by Lesy ČR vyhlásily zadávací řízení tak, aby do 30. 9. 2007 mohli vítězové začít pracovat podle vysoutěžených smluv. Tato varianta předpokládá dohodu převážně většiny dosavadních smluvních partnerů. Vedení společnosti je pevně přesvědčeno, že k dohodě dojde. Tato dohoda by se pak měla stát podkladem pro jednání s ÚHOS, který by roční přípravné období toleroval jako dobu nezbytně nutnou na přípravu střednědobých výběrových řízení.

Druhá varianta, kterou generální ředitel označil jako „nešťastnou“, a která by přišla na řadu v případě, že se Lesy ČR s podnikateli nedohodnou, spočívá v tom, že Lesy ČR vypíší zadávací řízení na veškeré území tak, aby se na základě jejich výsledků mohlo začít pracovat od 1. 1. 2007. Vzhledem k časové tísní a k nejasné právní pozici zejména tzv. Nových smluv by byli vybráni dodavatelé pouze na jeden rok, tj. do 31. 12. 2007. Proč je tato varianta „cestou do pekel“? Protože výsledky zadávacího řízení budou známy až v průběhu prosince 2006 a není v silách vítězů, aby převzali svá vysoutěžená území a začali na nich naplno pracovat hned od začátku roku. Kontinuita dodávek dřeva by tak byla přerušena, což by mělo nedozírné ekonomické dopady jak na odběratele dřeva, zejména na papírny, tak potažmo na Lesy České republiky. Na dohodu o tom, kterou variantu zvolit, přitom zbývají nikoliv týdny, ale doslova jenom několik dní, do konce srpna.

V souvislosti se zadáváním veřejných zakázek upozornil generální ředitel Lesů ČR Ing. František Koniček přítomné ředitele na velmi rozdílnou úroveň projektů, které OJ připravují pro dodavatele prací, a na jejichž základě dodavatelé hospodaří. Někde jsou odchylky projektu a skutečnosti v řádu procent, někde však v řádu i několika stovek procent. A to se týká standardních projektů, tedy očištěných od kalamin a nahodilé těžby. Vedení LČR se po dlouhém jednání podařilo nastavit podnikatelskou sférou akceptovatelné tvrdé ekonomické podmínky zadávací dokumentace, kde jsou odstraněna všechna subjektivní kritéria. Hodnocení tak bude postaveno čistě na ekonomických jasně vyčíslitelných kritériích. Saldo ceny 80 %, výše bankovní záruky 10 % a penále za zpoždění dodávek sortimentu 10 %. To, co ovšem do zakázek stále vrací subjektivitu, jsou zmiňované parametry projektů, které vznikají v terénu. Generální ředitel k tomu uvedl: „Apeluji na vás, abyste na tyto věci dohlédli a prosím Vás o Vaši maximální součinnost a pomoc v této věci a odstranění veškeré subjektivit v přípravě projektů, jelikož toto je vážný problém, který LČR vážně poškozuje. Vedení LČR se v budoucnu určitě na kontrolu těchto věcí důkladně zaměří.“

V závěru setkání mimo jiné JUDr. Pavel Krpata informoval o tom, že již v osmi případech svým předběžným opatřením uložily soudy Lesům ČR okamžité ukončení smluvního vztahu, tedy de facto zákaz práce v lesích. V 17 případech naopak soudy žádostem nevyhověly.

Ing. Robert Kvapil pak úplně na závěr informoval přítomné o nástupu nového tiskového mluvčího Tomáše Vyšohlída. Dosavadní tisková mluvčí Mgr. Alexandra Křížková nastupuje na mateřskou dovolenou. ■

Jaroslav Jonáš
Ředitelství LČR

OMLUVA

V 8. čísle časopisu Lesu zdar jsem v článku **Učíme se žít v košili, která nám je příliš těsná** uvedl, že „všechny byty s výjimkou těch nejnужnějších, například hájoven, půjdou do dražby“.

Jde o nepřesnou autorskou interpretaci slov Ing. V. Krchova, který doslova řekl: „Všechny byty s výjimkou bytů revírnických a bytů lesních, polesných a budov organizačních jednotek půjdou do prodeje..., normálně tedy půjdou na realitní trh.“

Za chybu, která vznikla při zpracovávání poznámek a hodinového záznamu v časové tísní, se omlouvám jak Ing. Krchovovi, tak zejména všem zaměstnancům, kterých se toto zkreslení osobně dotklo a způsobilo jim zbytečnou starost.

Ing. Jaroslav Jonáš
odpovědný redaktor

Správa majetku a prodej nemovitostí se neobejdou bez naprosto jasných pravidel

V souvislosti s víceméně kusými zprávami z porad s vedoucími organizačních jednotek přinášíme bližší informace ze čtyř oblastí, kterými se v těchto dnech intenzivně zabývá odbor majetku. Týkají se prodeje nemovitostí, pěstování rychle rostoucích dřevin, ložisek nerostných surovin a pozemků vhodných pro výstavbu.

Prodeje nemovitostí

V návaznosti na aktualizaci prodeje nemovitostí, zvláště staveb v působnosti LČR, který se provádí podle Směrnice č. 03/2006 Nakládání s vybraným majetkem České republiky, k němuž má právo hospodařit podnik Lesy České republiky, s. p., a Pracovního postupu vyřizování smluvních převodů OIM, Pracovní postup č. 2, je v současné době pozastaven prodej staveb a zpracovává se novelizace těchto vnitřních předpisů. Hlavní důraz je kladen na transparentnost prode-
jů a zpracování návrhu ke stanovení kupní ceny. Záměrem je stanovit jednotné podmínky pro zadávání zpracování cen v čase a místě obvyklých, protože kvalita zpracování těchto posudků je v rámci České republiky značně diferencovaná.

Nadále bude uplatňován princip předkupního práva pro nájemce bytových i nebytových objektů při splnění určitých dalších procesních podmínek. U neobsazených stavebních objektů bude prodej realizován formou výběrových řízení (OVS).

Pozemky k výsadbě RRD

V posledních dvou desetiletích se v západní Evropě začíná na stále větší rozloze zemědělské půdy využívat nový systém hospodaření, který je v češtině nejčastěji označován jako výmladkové plantáže rychle rostoucích dřevin (RRD). V našich podmínkách se používají k uvedenému účelu hospodaření vybrané klony topolu a vrby. Na jedné ploše se počítá s dobou pěstování 15–20 let při obmýtí, které u RRD činí obvykle 3–6 let. S ohledem na právní úpravu a dotační tituly se plantáže zakládají na zemědělské půdě. Pěstování RRD s sebou nese i potenciál ochrany lesů, protože jejich produkce je nahrazována právě biomasou z plantáží.

Hlavní důvody zavádění pěstování RRD:

- využití zemědělské půdy pro nepotravinářskou produkci,
- rozvoj zemědělských oblastí (nová pracovní místa, posílení místní ekonomiky, investice do nových technologií),
- snížení zatížení ovzduší,
- strategické snížení závislosti na dovozu fosilních paliv a zlepšení obchodní bilance státu,
- doplnění produkce dřevní hmoty z lesů.

LČR v současné době pracují na „Pilotním programu výsadby RRD k energetickým účelům“. Projekt bude realizován na pronajatých zemědělských pozemcích od Pozemkového fondu ČR v k. ú. Přímětice u Znojma. Dále bude probíhat typování vhodných pozemků v rámci působnosti celého podniku. Při výběru místa pěstování je nutné mimo požadavků na stanoviště (hloubka a složení půdy, expozice, klima, průměrná teplota, nadmořská výška) zohlednit i vzdálenost od potenciálního konečného odběratele (do 50 km) a v neposlední řadě také minimální plochu, od které se odvíjí ekonomická výhodnost pěstování (cca 5 ha).

Ložiska nerostných surovin

Na pozemcích, na nichž mají právo hospodařit Lesy ČR, se nachází poměrně velké množství ložisek nerostných surovin. Převážná část z nich, zejména lokality, kde těžba pokračuje z minulosti, je v ekonomickém pronájmu. Ve vlastní režii LČR provozují těžbu na více než 30 zemnicích. Vytěžené šterkopisky a kamenivo jsou v převážné většině využívány pro vlastní potřebu na opravy a údržby lesní dopravní sítě. Jen velmi malé množství suroviny je přímo prodáváno místním zájemcům.

Lesy ČR se ve svých aktivitách mj. zaměřují na zhodnocení dalších možností využití stávajících aktiv, mezi něž pozemky vhodné k těžbě nerostných surovin lze také počítat. Tyto zdroje mohou při rozumném hospodaření zejména z dlouhodobější perspektivy generovat poměrně stálý zisk. K tomu, aby mohly být tyto zdroje efektivně využívány, je v první řadě potřebné získat podrobný přehled o vhodných lokalitách, které by z hlediska řešitelnosti střetů zájmů, druhu suroviny a odbytových možností (např. plánované výstavby silničních obchvatů, železničních koridorů a dálnic) mohly být průběžně nabízeny potencionálním zájemcům, případně provozovány přímo v režii LČR.

Za tímto účelem v současné době probíhá podrobné vyhodnocení takto využitelných území. První krok, spočívající ve vytypování vhodných lokalit za využití dostupných dat poskytnutých MŽP ČR – Českou geologickou službou a dat platných LHP umístěných v datovém skladu LČR, byl již proveden. Následující podrobné zpracování, které bude vyžadovat úzkou součinnost všech organizačních jednotek, bude realizováno v průběhu měsíce září. Lesní správy na základě znalosti místních podmínek provedou klasifikaci a zhodnocení území ve vztahu k majetkové držbě, stávajících střetů zájmů a v neposlední řadě z hlediska možnosti zahájení těžby v režii LČR. Vhodné lokality budou nabízeny případným dalším zájemcům do ekonomického pronájmu.

Pozemky vhodné pro výstavbu

V souvislosti s dlouhodobou strategií podniku zaměřenou na převody trvale nepotřebného majetku bude v horizontu příštích několika měsíců probíhat i identifikace pozemků vhodných k výstavbě. Po vyhodnocení zpracovaných seznamů a ostatních podkladů bude rozhodnuto o ekonomicky nejvýhodnějším způsobu nabídky těchto pozemků k prodeji nebo směně.

Za základ výběru je nutné vzít v úvahu pozemky, u kterých je dle schválené územně plánovací dokumentace (územní plán, regulační plán) plánována zástavba. V místech, kde tato dokumentace není k dispozici, budeme pracovat s pozemky v zastavěných územích. V posouzení vhodnosti je samozřejmě nutné zohlednit dostupnost inženýrských sítí, zatížení věcnými břemeny, přístup k pozemkům, blokaci majetku apod.

Výběr pozemků bude rozčleněn na skupiny :

- pozemky v intravilánu měst nad 50 000 obyvatel,
- pozemky v intravilánu měst a obcí do 50 000 obyvatel,
- pozemky v rekreačních oblastech veřejného charakteru,
- pozemky v rekreačních oblastech soukromého charakteru (chatové oblasti),
- jiné vhodné lokality pro individuální výstavbu či developerské projekty. ■

Ing. Jiří Stonavský,
vedoucí odboru majetku

Bytová politika Lesů ČR prochází určitou nutnou korekcí

V souvislosti s celkovým řešením otázky využití dlouhodobého hmotného majetku je současně řešena i otázka bytového hospodářství a bytové politiky. Optimalizace bytového hospodářství byla již u LČR zpracována v roce 2001, a po uplynulém období nutně vyžaduje určitou korekci.

V současné době LČR disponují 3.615 byty. Z tohoto objemu je zařazeno do kategorie strategických a komerčně využitelných 1.868 bytů. Dalších 669 bytů je k dnešnímu dni blokováno nedořešenou restitucí nebo jako potencionální majetek církví, náboženských řádů a kongregací. Přes optimalizační opatření z roku 2001 vykazuje bytové hospodářství našeho podniku roční ztrátu ve výši 35 - 40 mil. Kč. Další negativní stránkou je, že řada objektů je pro zaměstnance LČR jako služební byt prakticky nedostupná v důsledku uzavřených nájemních smluv s „cizími“ nájemci na dobu neurčitou.

Důvody předkládané nové optimalizace struktury služebních bytů u všech organizačních jednotek jsou tyto:

- snížení roční ztráty z bytového hospodářství,
- existující trh s byty prakticky na celém území ČR,
- možnost nákupu nadbytečných bytů zaměstnanci LČR,
- nutnost zabezpečit služební byty pro zaměstnance ve vyjmenovaných funkcích a odloučených lokalitách s existujícím trhem s byty,
- deregulace nájemného na území celé ČR,
- postupné odstranění uplatňovaného koeficientu nájemného v současných služebních bytech,
- návaznost na navrhovaný statut fondu na podporu bytové politiky.

Po zpracování uvedených kritérií vychází rámcová potřeba nově definovaných služebních bytů následovně:

• lesní správy	1 031 bytových jednotek
• krajské inspektoráty	14 bytových jednotek
• lesní závody	198 bytových jednotek
• správy toků	7 bytových jednotek
• ředitelství	1 bytová jednotka (domovník)
• CELKEM LČR	1 232 služebních bytů

Předpokládáme, že ze stávajícího počtu 3.615 bytů si po provedené optimalizaci Lesy ČR ponechají maximálně 1.232 bytů, tedy zhruba jednu třetinu. Současně odhadujeme, že asi 150 bytů, především v lukrativních lokalitách velkých a lázeňských měst, je komerčně využitelných. U nich nájemné nejen pokryje vlastní náklady, ale vytvoří i určitou míru zisku. Podmínkou však je vypracovat pro uvedené 150 bytů podrobné ekonomické zdůvodnění. Zbývající objekty nedotčené potencionální restitucí budou postupně prodány. Jedná se asi o 2.280 bytů.

K vytvoření reálných podmínek pro nákup vlastního bytu byla v září 2006 schválena novelizace zásad pro poskytování půjček z fondu bytové politiky LČR zaměstnancům na pořízení či rekonstrukci bytu za účelem vlastní-

ho bydlení. Půjčky se poskytují pouze pro zakoupení, výstavbu či rekonstrukci bytu do osobního vlastnictví zaměstnance.

Okruh zaměstnanců pro poskytování půjček:

1. Zaměstnanci, pořizující si byt do osobního vlastnictví nákupem od LČR.
2. Zaměstnanci podniku, kteří si pořizují byt do osobního vlastnictví převodem, rekonstrukcí, výstavbou, resp. převodem členství v bytovém družstvu vázaného na nájem bytu, ve všech případech výlučně pro vlastní bydlení.

Prodej bytů vlastním zaměstnancům LČR je podpořen možností bezúročných půjček z fondu na podporu bytové politiky v navrhované výši 50 – 600 tis. Kč. Souběžně s vytvořením fondu na podporu bytové politiky byl schválen vedením podniku i nový statut služebního bytu.

V souladu se zákonem o jednostranném zvyšování nájemného z bytu (107/2006 Sb.) rozhodlo vedení podniku také

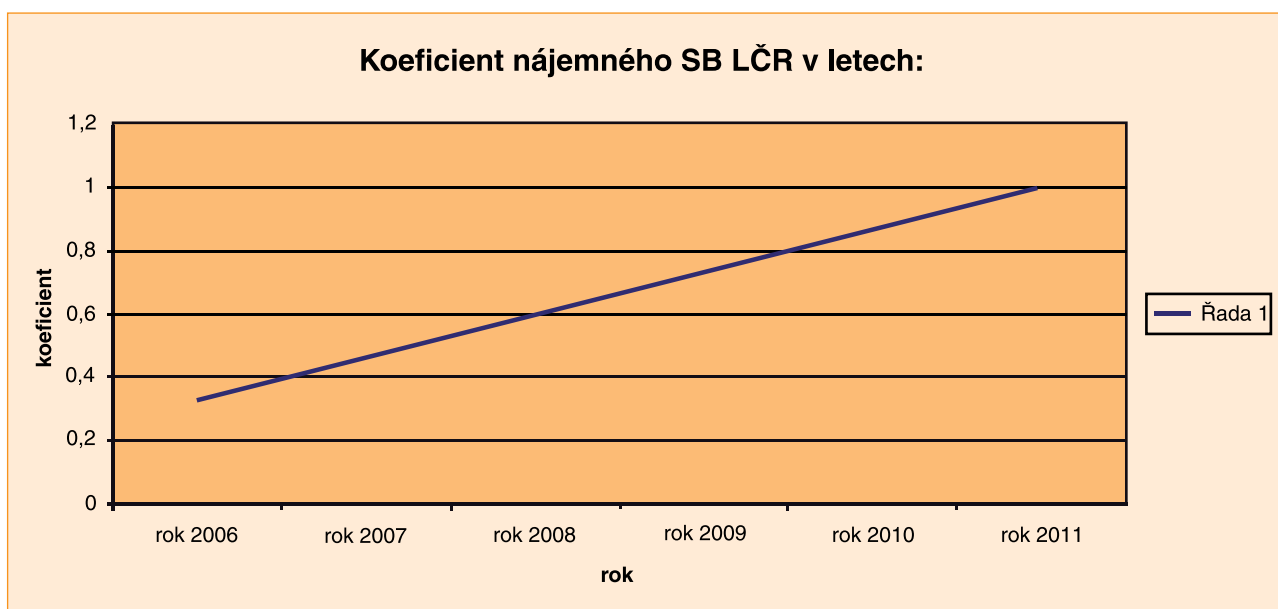
o postupném zrušení koeficientu nájemného u služebních bytů LČR.

Ve výpočtu nájemného tedy dochází (u těch nájemních smluv, kde je regulované nájemné vypočteno dle vyhlášky) od 1. 1. 2007 ke dvěma podstatným změnám:

1. Nájemné bude vypočteno podle „Sdělení MMR ze dne 1. července 2006“ (lze vyhledat a vytisknout na www.mmr.cz). Sdělení obsahuje 4 přílohy:
 - rozřídění obcí do velikostních kategorií podle počtu obyvatel
 - katastrální území pro Prahu a Brno
 - základní ceny v Kč za 1 m² podlahové plochy bytů dle střední hodnoty kupních cen nemovitostí
 - maximální přírůstky měsíčního nájemného v % vypočtené pro aktuální nájemné
2. Nájemné u služebních bytů, kde byl dosud používán koeficient 0,33, bude nově vypočteno za použití vedením podniku stanoveného koeficientu pro příslušný rok (pro rok 2007 je koeficient 0,46).

Koeficient stanoven vždy k 1. 1. běžného roku:

rok	rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009	rok 2010	rok 2011
koeficient	0,33	0,46	0,60	0,73	0,87	1,00

Modelový příklad výpočtu nájemného k 1. 1. 2007:

LS Třebíč, háj. Benetice, kraj Jihomoravský, obec do 2000 obyvatel
tržní nájemné 24,03 Kč/m² nájemné aktuální 15,23 Kč/ m²

	plocha v m ²	Kč/m ²	Výsledek v Kč	koeficient	nájemné v Kč/ měsíc
Nájem k 1. 1. 2006	116,1	15,23	1 768	0,33	584
max nárůst v %		12%			
Nájem k 1. 1. 2007	116,1	17,06	1 981	0,46	911

Výpočet nového nájemného k 1. 1. 2007 bude nájemcům zaslán do konce září 2006. ■

Ing. Ivan Fráňa,
vedoucí odboru investic

Zákon Lesům ČR svázal ruce, z obchodníků budou nadále kontroloři

V souvislosti s postavením Lesů České republiky jako veřejného zadavatele ve smyslu zákona 137/2006 Sb. o zadávání veřejných zakázek doznává změn řada činností Lesů České republiky. Výjimkou není ani obchodní činnost. Proto jsme požádali o rozhovor ředitele pro obchod a marketing Ing. Václava Třeštíka.

Pane řediteli, mohl byste připomenout nejdůležitější změny, jimiž obchod se dřevem u Lesů České republiky prochází?

Hlavní změna spočívá v tom, že doposud výrobu sortimentů řídili pracovníci Lesů České republiky i obchodníci, kteří byli organizačně začleněni do jednotlivých lesních správ. Do budoucna se však počítá s tím, že v návaznosti na nová výběrová řízení podle zákona o zadávání veřejných zakázek Lesy České republiky určí sortimenty, o které je zájem, a tyto sortimenty vyrobí firma, která zvítězila ve výběrovém řízení.

Sortimentaci a výrobu sortimentů tedy budou provádět firmy, které těží dříví, a Lesy České republiky budou pouze kontrolovat, zda sortimenty, které jsou vyrobeny, odpovídají doporučeným pravidlům a normám. To je asi nejjednodušší změna.

V souvislosti s tím se nabízí otázka, jak budou využiti zástupci lesních správ pro obchod.

Jde asi o 180 lidí a na úrovni generálního ředitele a vrcholového managementu panuje jednoznačná dohoda, že všichni tito lidé, pokud budou mít zájem, budou nasazeni na posílení kontrolní činnosti Lesů České republiky. V rámci obchodu totiž máme představu, že když zadáme výrobu sortimentů, musíme mít kontrolu, zda vyrobené sortimenty odpovídají normám a doporučeným pravidlům. Trvalý dohled nad přejímkami u zpracovatelů je dalším posílením kontroly, kterou už začínáme provádět.

Čili když to shrnu: Kromě institutu nezávislé přejímky jsme přistoupili ještě k dalšímu stupni kontroly, tedy k trvalé přítomnosti našich pracovníků. Proto nebudeme propouštět a předpokládáme přesun lidí do oblasti kontroly a do oblasti výroby s aktivní spoluúčastí personálního oddělení a jeho personálního plánu.

A pokud jde o expedienty?

Odpověď je stejná: Nepočítá se s jejich propouštěním, ale s přesunem do kontrolní a výrobní činnosti.

Ing. Václav Třeštík

Jaký objem dříví budou Lesy České republiky obchodovat?

To záleží na tom, jak dopadnou dohody s vítězi výběrových řízení pro rok 2007 a pro roky další. My jako obchod navrhujeme, aby Lesy České republiky obchodovaly 50 % dříví, tedy asi 3,5 – 4 miliony kubických metrů ročně.

Jaký objem z toho budou obchodovat lesní správy?

Zanedbatelný. To je další významná změna týkající se regionů. Veškeré sortimenty, které budou zadány, budou zobchodovány buď na základě dlouhodobých smluv, nebo budou přednostně směřovány na veřejné obchodní kanály, tedy na komoditní burzu nebo do internetové lokální dražby.

Stejně tak ani Lesy České republiky, ani lesní správy vůbec nebudou nakupovat dříví, protože podle zákona 137/2006 Sb. by ho musely nakupovat na základě výběrových řízení, což je naprosto nereálné. Takže de facto Lesy České republiky nebudou nakupovat dříví od jiných vlastníků. Ani od těch společností, které dříví těží, nebudou nakupovat nad rámec toho, co bylo dohodnuto při výběrovém řízení. Budou mít k dispozici pouze tento objem.

Jak bude obchodování Lesů České republiky se dřevem formálně probíhat?

V této souvislosti musíme udělat základní úvahu o tom, kde vzniká přidaná hodnota nebo zisk.

Ve výběrovém řízení se rozhoduje o vítězi hlavně podle takzvané komplexní ceny a ekonomické výhodnosti. To jsou podmínky, které soutěžitel nabízí za kmen stromu, který po prvním řezu přechází do jeho vlastnictví, dále nabídková cena jeho služeb těžebních i pěstebních a cena sadebního materiálu. Do komplexní ceny rovněž vstupuje cena, za kterou nám soutěžitel nabízí ten sortiment, který si my u něj objednáme v rámci výběrového řízení. Cena, za kterou Lesy České republiky získají dříví, se tedy určuje již při výběrovém řízení, i když tam při dlouhodobých smlouvách samozřejmě bude nějaký kvartální korektiv, kterým se budou ceny aktualizovat. V obchodu bude možné vytvářet zisk pouze množstevními bonusy nebo způsobem, který podporují já, tedy již zmíněnou cestou veřejných obchodních kanálů. Cena, za kterou nám dříví prodají jednotliví soutěžitelé, může totiž na burze výrazně vzrůst.

Tady je namístě zmínit další odchylku oproti dosavadní praxi. Doposud Lesy České republiky organizovaly i logistiku obchodu se dřívím, tedy jeho dopravu k odběrateli. To však už nadále dělat nemohou, protože na všechny přepravní kapacity by musely vypisovat výběrová řízení. A to není z praktického hlediska proveditelné.

Jak tedy budou Lesy České republiky postupovat?

Ve vedení uvažujeme o několika variantách řešení. Ve hře je stále možnost, že dokoupíme stoprocentní podíl dceřiné společnosti Hradecká lesní a dřevařská společnost, která by fungovala jako servisní organizace. Právní rozbor nám říká, že kdyby tato servisní organizace byla naší stoprocentní dceřinou společností, pak by mohla organizovat logistiku a ostatní služby pro Lesy České republiky. To je jedna varianta.

Druhou variantou je celý obchod v následujících letech rozsegmentovat do určitých balíků, jako jsou burza,

obchod s vlákniinou, obchod s kulatinou a podobně, a na tyto segmenty obchodu vypsat výběrová řízení.

Takové jsou úvahy. Jasně je však jedno: Podle dikce zákona 137/2006 Sb. nemohou Lesy České republiky se dřívím efektivně obchodovat samy. Čili obchod se musí řešit buď pomocí „dcery“, nebo pomocí burzy a dílčích výběrových řešení.

Jaké jsou perspektivy obchodu se dřevem?

Podle mého názoru jsou velmi dobré. Letošní rok potvrzuje absolutní převis poptávky po všech sortimentech ve všech regionech. Souběžně se postupně zvyšuje poptávka po řezivu, OSB deskách, dřevotřískových materiálech, pilinách, energeticky využitelném odpadu a stabilní zůstává poptávka po papírenských komoditách. Tato všeobecná poptávka způsobuje postupný růst cen všech sortimentů dříví. My beze změny lesního zákona nemůžeme výrazně zvýšit množství vytěženého dřeva, proto předpokládáme odbourávání trvalého převisu poptávky cestou postupného zvyšování cenové hladiny na trhu s dřívím, která bude postupně vyrovnávat cenovou hladinu v našem regionu Evropské unie.

Lesy České republiky na základě všech předpokladů budou mít v dlouhodobém horizontu zaručený dostatečný příjem z prodeje dříví, aby mohly plnit všechny zákonem stanovené povinnosti vůči lesu a zajistily tak rovněž naplnění všech environmentálních a společenských funkcí, které jsou od lesa očekávány. ■

Jaroslav Jonáš
Ředitelství LČR

Ing. Václav Třeštík (42)

ředitel pro obchod a marketing

1978 – 1982: Gymnázium v Kroměříži

1982 – 1986: Provozně ekonomická fakulta Vysoké školy zemědělské v Brně

1987 – 1989: vedoucí odboru ekonomických analýz a rozborů družstva Kvasice

1990 – 1991: hlavní ekonom družstva Kvasice

1991 – 1992: vedoucí oddělení vnitropodnikových financí DAK Slušovice

1992 – 1993: společník a jednatel firmy Base, s. r. o., finanční leasing technologií

1993 – 1994: vedoucí finančního odboru Foresta, a. s., přípravný výbor Foresbank, a. s.

1994 – 1996: výkonný ředitel a předseda představenstva Foresta Group, a. s.

1996 – 1997: náměstek GŘ a člen představenstva Foresbank, a. s.

1996 – 1998: předseda dozorčí rady (DR) Lesní společnosti Jihomoravské lesy, a. s.

1990 – 1991: předseda DR Lesní spol. Telč, a. s.

1999 – 2003: předseda DR Finity, a. s.

2000 – 2006: jednatel Medical Point, s. r. o.

GŘ a předseda představenstva Merkur Key, a. s.

2002 – 2006: předseda DR Krušnohorské lesy, a. s.

2005 – 2006: předseda DR Jáchymov Invest, a. s.

2004 – 2006: místopředseda představenstva ČSAD Bus Chrudim, a. s.

2005 – 2006: jednatel Středočeské realitní, s. r. o.

Co si o nás myslí ostatní...

Jak jsem již několikrát předestřel, pokud chceme dělat kvalitní komunikaci, musíme mít dokonalou zpětnou vazbu a projekty vyhodnocovat objektivně bez subjektivních pocitů. K tomu, abychom dokázali nastavit kvalitní komunikační projekty a kampaně, potřebujeme znát, jak jednotlivé cílové skupiny myslí, jak nás vnímají, co od nás očekávají. Ne každá cílová skupina je stejná. Jinak danou problematiku budou vnímat odborníci a jinak veřejnost. Zde bych uvedl například zprávu o stavu lesa, kterou jsem zmínil v úvodním slovu Lesu zdar.

K tomu, abychom dokázali najít objektivní výchozí startovní čáru, odbor marketingu a PR zrealizoval rozsáhlý trackingový výzkum, který monitoroval image, očekávání a vnímání Lesů ČR v cílových skupinách veřejnost, zaměstnanci, novináři, státní správa, drobní vlastníci lesů, podnikatelské subjekty a odborná veřejnost.

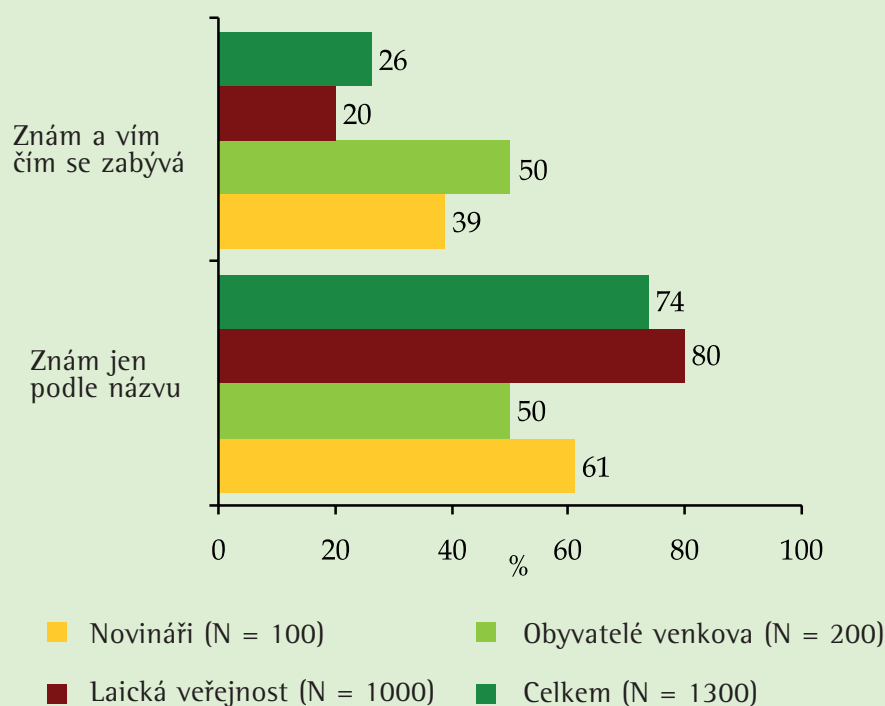
V následujících číslech Lesu Zdar budeme přinášet seriál vždy o dané cílové skupině a prezentovat výsledky výzkumu. Výsledky průzkumu jsou někdy očekávané, někdy překvapivé, ale vždy poučné a inspirující. Než však začneme v říjnovém čísle představovat jednotlivé závěry výzkumu, pojďme se s nimi v několika dílech seznámit.

Trackingový výzkum byl realizován pražskou firmou International Business and Research Services (IBRS), s.r.o., ve dnech 6. 6. až 7. 7.

Nejprve něco málo k metodice. Průzkum sestával ze dvou částí – kvantitativní a kvalitativní. V kvantitativní části průzkumu odpovídalo 1902 respondentů, z toho 302 zaměstnanců podniku, 300 drobných vlastníků lesa, 200 obyvatel venkova a 100 novinářů tvořilo tzv. odbornou veřejnost a 1000 lidí kvótně vybraných podle věku, pohlaví, velikosti místa bydliště a regionu představovalo v průzkumu tzv. laickou veřejnost.

Kvalitativní část průzkumu sestávala ze 199 individuálních rozhovorů se zaměstnanci podniku (42 rozhovorů), státní správou lesů (28), velkými vlastníky lesů (15), drobnými vlastníky lesů (15), ekology (19), odbornou lesnickou veřejností (36), odbornou veřejností nelesnickou (36) a laickou veřejností (8). Také v tomto případě pocházeli respondenti z celé České republiky.

Znalost státního podniku Lesy České republiky

Vzorky byly nastaveny tak, aby statistická chyba byla maximálně do řádu 4%.

Většina zná LČR jenom podle názvu

Z průzkumu vyplynulo, že respondenti přicházejí do styku s Lesy České republiky převážně prostřednictvím televize a tisku, jenom odborná veřejnost má s LČR četnější osobní zkušenosti. Pouze čtvrtina respondentů zná Lesy ČR a ví, čím se zabývají. Plné tři čtvrtiny znají Lesy České republiky jenom podle názvu! Největší aktivní znalosti vykazují obyvatelé venkova (50%) a novináři (39%).

Znalost státního podniku Lesy České republiky

Reklamu na Lesy ČR zná čtvrtina dotázaných, převážně z billboardů. Za její hlavní motiv je považována ochrana lesa. Reklamu lépe hodnotí laická veřejnost, která ji vnímá především jako líbivou, srozumitelnou a zajímavou.

Po několikaletém období častých personálních změn a v době problémů s veřejnými zakázkami, které jsou vděčným terčem sdělovacích prostředků, asi nikoho nepřekvapí, že image Lesů Českých republiky není veřejností vnímána příliš pozitivně. Pouze 19 procent dotázaných ji hodnotí jako velmi dobrou, 67 procent pak jako spíše dobrou nebo průměrnou.

Vnímání image je přitom u jednotlivých skupin veřejnosti odlišné. Laická veřejnost vnímá LČR především

jako velkou společnost, která se dobře stará o státní lesy a má zájem o ochranu přírody. Obyvatelé venkova vnímají LČR jako velkou a silnou společnost s dlouhou tradicí a novináři nejlépe hodnotí schopnost pracovníků, kvalifikovanost managementu a snahu o rozvoj lesnické vědy.

Drobní vlastníci lesů jsou pak na výsost spokojeni s LČR jako s odborným lesním hospodářem, a to především díky profesionalitě a odbornosti kontaktní osoby.

Jak sami vidíte na grafu, podrobná znalost Lesů ČR naprosto chybí, což přisuzujeme především velké komunikační defenzivě Lesů ČR v posledních dvou letech. Co se týče monitoringu tisku, tak lesy se vždy táhly v reakcích a defenzivě ostatních subjektů. To je to nejzásadnější, co se musí změnit. Např. v posledních dvou měsících je vždy minimálně v jednom celostním periodiku rozhovor se členem vedení k daným problémům a lesy se stávají i pro novinářskou obec sebevědomým partnerem. Ovšem to je jen začátek. Budování image je dlouhodobá věc. A já se již těším, až Vás v příštích číslech Lesu zdar budeme moci seznámit s podrobnějšími charakteristikami vnímání a image v jednotlivých cílových skupinách, a také s projekty, které v návaznosti na výsledky budeme realizovat. ■

Robert Kvapil,
vedoucí odboru marketingu a PR

Vyhodnocení čtenářské ankety o vnitropodnikovém časopisu Lesu zdar

Počátkem druhého kvartálu jsme připravili anketu, jejímž prostřednictvím se zaměstnanci Lesů České republiky a čtenáři mohli vyjádřit k úrovni vnitropodnikového časopisu Lesu zdar. Anketní lístky vyšly ve dvou po sobě jdoucích číslech časopisu, odpovídat bylo možné také na intranetu.

Prvním a asi nejméně příjemným zjištěním byla skutečnost, že se do ankety zapojilo pouze 41 lidí, z toho 35 odpovědělo přes intranet a pouhých 6 lidí vystřižené anketní lístky poslalo poštou. Výsledky ankety je proto nutné posuzovat s vědomím, že nejde o statisticky reprezentativní vzorek čtenářů časopisu. Pokud jde o profesní strukturu respondentů, tak 3 jsou zaměstnanci LZ, 17 pracuje na LS, 7 na ředitelství, 4 na KI, 1 je dělník, 2 revírníci, 1 uvedl, že je vedoucí pracovník, 2 THP, 2 jsou důchodci a 2 nejsou zaměstnanci LČR – jeden z nich pracuje na ministerstvu životního prostředí a jeden je zdravotníkem v rehabilitačním ústavu.

Grafika předčí obsah

Tři zahajovací otázky dotazníku byly kvantitativní. Nejprve respondenti školními známkami hodnotili obsahovou a grafickou úroveň časopisu. Lépe z tohoto hodnocení vyšla grafika, která získala průměrnou známku 1,8. Obsahu účastníci ankety přisoudili známku téměř o jeden stupeň horší – 2,6. V této souvislosti je zajímavé zjištění, že 64 % respondentů čte více než polovinu obsahu:

Tab.1 – Jak velkou část Lesu zdar obvykle přečtete?

Přečtený obsah	Počet	%
méně než 1/4	7	17
1/4–1/2	8	19
1/2–3/4	15	37
3/4 a více	11	27
Celkem	41	100

Největší zájem je o zprávy z vedení podniku, které jako nejčtenější uvedlo 28 respondentů. Druhé místo obsadily informace o hospodaření a ochraně přírody se 17 hlasy. Další místa v pořadí obsadily rubriky Myslivost (8), Na návštěvě (7), O přírodě (5), Škola praktické fotografie (5), Rozhovory s osobnostmi mimo LČR (5) atd.

Co v časopisu chybí

Z odpovědí na otázku Které informace a články vám v časopisu chybí vybíráme:

- více informací z lesního provozu
- diskuse z provozu
- diskuse, reportáže, odborné články obecně. Více věcnosti méně potěmkinovských vesnic.
- turistické informace (značené cesty, zajímavá místa, ubytovací možnosti atd.)
- představení rekreačních objektů LČR
- praktická výměna zkušeností
- podrobnější informace o směřování podniku, ekonomické informace a rozbor
- systematický popis způsobů hospodaření v lesích ve

- významných evropských zemích z hlediska organizace výroby, prodeje dřeva, organizačního uspořádání
- zajímavosti i z CHKO a SPR
- chybí mi informace o nových technologiích (harvestorové technologie, nové metody úpravy povrchu lesních cest, seznámení s dřevařskými technologiemi)
- orientační ceny dřevy dle sortimentů a regionů
- inzertní rubrika, rubrika nových nápadů a zkušeností z lesnické praxe
- měsíčník by se měl pravidelně zabývat problematiku aplikací právních norem v lesnické praxi.

Co je v časopisu zbytečné

- vybíráme z tisku, informace jsou měsíc staré a máme je v monitoringu na intranetu
- články o tom, co kde LČR podpořily a kde se předváděly
- články o myslivosti – supluji myslivecký časopis
- příliš odborné články patřící spíš do Lesnické práce
- škola fotografie
- některé články jsou příliš rozsáhlé
- myslím, že myslivosti se dostatečně věnují odborné časopisy

Co dalšího byste změnili

- navrhuji zařazení Měsíčního kalendáře „Výkony lesní a honební“
- zdá se mi, že je zbytečně moc fotografií, zejména ilustračních snímků
- považuji za zbytečné tisknout podnikový časopis na křídlový papír, který je drahý a neekologický; mediálnímu obrazu podniku by prospěl recyklovaný papír
- zavedl bych inzertní rubriku a rubriku nových nápadů
- časopis by měl být skutečně podnikový a neměl by se snažit konkurovat např. Lesnické práci

Porovnání na závěr

Shodou okolností právě v době hodnocení naší ankety byly zveřejněny rovněž první výsledky tzv. trackingového výzkumu, tedy výzkumu toho, jak jsou Lesy ČR vnímány laickou i odbornou veřejností a zaměstnanci. Předmětem výzkumu byl i názor zaměstnanců na časopis Lesu zdar. Na otázky odpovídalo 285 zaměstnanců, což je vzorek zaručující maximální statistickou chybu 4,9 %, tedy velkou přesnost výzkumu. Výsledky ukázaly, že pravidelně nebo občas čte Lesu zdar 95 % zaměstnanců. Zajímavým úkazem je, že časopis čte podstatně méně zaměstnanců lesních závodů než zaměstnanců ostatních organizačních jednotek. Zatímco např. na lesních správách pravidelně čte Lesu zdar 89 % zaměstnanců, na lesních závodech pouze 49 %.

Jaroslav Jonáš
Ředitelství LČR

Akční plán Evropské unie pro lesnictví

Dne 15. června 2006 byl Komisí Evropských společenství (dále jen „Komise“) schválen akční plán pro lesnictví na úrovni Evropské unie. Akční plán vychází z usnesení Rady pro zemědělství a rybolov (dále jen „Rada“) ze dne 15. prosince 1998 o strategii v oblasti lesního hospodářství pro Evropskou unii. Poskytuje rámec pro akce týkající se lesnictví na úrovni Společenství i na úrovni členských států a slouží jako nástroj koordinace mezi akcemi Společenství. Narozdíl od výše uvedené strategie v sobě zahrnuje již řadu konkrétních opatření, která je třeba provést v daném časovém rámci.

Všeobecným cílem akčního plánu EU v oblasti lesnictví je podporovat a rozvíjet udržitelnou správu lesů a jejich multifunkční úlohu. Multifunkční lesní hospodářství s sebou nese ekonomické, enviromentální, sociální a kulturní přínosy. Akční plán bere v úvahu celou řadu přírodních, sociálních, hospodářských a kulturních podmínek a rozdílů v systémech vlastnictví lesů v EU. Uznává potřebu zvláštních přístupů a opatření pro různé typy lesů. Zdůrazňuje významnou úlohu vlastníků lesů v udržitelném hospodaření s lesy v EU.

Akční plán má pětiletou dobu platnosti (2007–2011). V roce 2009 se uskuteční hodnocení v polovině období a v roce 2012 bude provedeno závěrečné hodnocení. Akční plán se zaměřuje na čtyři hlavní cíle. U jednotlivých cílů jsou pak uvedeny konkrétní, tzv. klíčové akce, které mají vést k jejich naplnění.

Cíl 1. Zlepšení dlouhodobé konkurenceschopnosti odvětví lesnictví a zvýšení udržitelného využívání lesních produktů a služeb

Konkurenceschopnost lesního hospodářství je základem rozmanitých přínosů, které udržitelné lesnictví společnosti poskytuje. Odvětví lesnictví má velký potenciál k dalšímu rozvoji produktů a služeb vysoké kvality a s přidanou hodnotou pro různorodou a stále rostoucí poptávku společnosti založené na obnovitelných zdrojích surovin.

Klíčová akce 1: Přezkoumat účinky globalizace na hospodářskou životaschopnost a konkurenceschopnost lesního hospodářství EU.

Komise provede studii účinků globalizace na konkurenceschopnost lesního hospodářství EU s cílem určit hlavní faktory, které ovlivňují vývoj v odvětví lesnictví EU. Snahou je podnítit diskuzi o dalších akcích, které je třeba uskutečnit za účelem zvýšení konkurenceschopnosti a hospodářské životaschopnosti lesnictví.

Klíčová akce 2: Podnítit výzkum a technický rozvoj s cílem zvýšení konkurenceschopnosti lesního hospodářství.

Komise bude i v 7. rámcovém programu podporovat výzkum a technický vývoj v oblasti lesnictví. Komise a členské státy budou i nadále podporovat vytváření technologické platformy pro odvětví lesnictví.

Klíčová akce 3: Výměna a posouzení zkušeností týkajících se zhodnocení a uvedení na trh nedřevěného lesního zboží a služeb.

Komise navrhne, aby Stálý lesnický výbor (dále jen „SLV“) vytvořil pracovní skupinu ad hoc, která by shromáždila zkušenosti s mechanismy oceňování a kompenzace zboží a služeb, které nebyly uvedeny na trh. Členské státy se této výměny zkušeností aktivně zúčastní.

Klíčová akce 4: Podpora využití lesní biomasy k výrobě energie.

SLV podpoří akční plán pro biomasu, zejména pokud jde o vytváření trhů pro pelety a odštěpky a informace vlastníkům lesů o možnostech výroby výchozí energetické suroviny.

Klíčová akce 5: Podpora spolupráce mezi vlastníky lesů a zlepšení vzdělávání a odborné přípravy v oblasti lesnictví.

Členské státy budou podporovat odborné vzdělávání, přípravu vlastníků lesů a lesnických pracovníků a rovněž vytvoření poradních služeb pro majitele lesů a jejich sdružení. Možnosti k podpoře těchto činností poskytne Evropský zemědělský fond rozvoje venkova (dále jen „EZFRV“) a nástroje Společenství v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

Cíl 2: Zachování biologické rozmanitosti, sekvestrace uhlíku, celistvosti, zdraví a odolnosti lesních ekosystémů v různých geografických dimenzích.

Zachování produkční kapacity, odolnosti a biologické rozmanitosti jsou klíčové faktory zajištění zdravého lesního ekosystému, který je zase důležitý pro zdravou společnost a hospodářství.

Klíčová akce 6: Usnadnit EU plnění závazků týkajících se zmírňování změny klimatu s ohledem na Rámcovou úmluvu Organizace spojených národů o změně klimatu a jejího Kjótského protokolu a podpořit přizpůsobování se vlivům změny klimatu.

Komise spolu se SLV přezkoumá, jak koordinovaněji reagovat na povinnosti vyplývající z Kjótského protokolu, mimo jiné včetně podávání zpráv o změnách využívání krajiny a správy lesů.

Klíčová akce 7: Přispět k dosažení revidovaných cílů v oblasti biologické rozmanitosti Společenství na rok 2010 a po něm.

Komise SLV navrhne podpořit výměnu zkušeností s prováděním programu NATURA 2000 v oblasti lesů a rovněž navrhne zvážit monitorování fragmentace lesů a vliv roztržitosti lesů na biologickou rozmanitost druhů. Komise bude organizovat pravidelná společná >>

>> setkání ředitelů EU pro lesy a přírodu a podporovat aktivní účast správ lesů v neformálních výměnách názorů mezi členskými státy na téma provádění právních předpisů EU v oblasti ochrany přírody („Green-Enforce Network“).

Klíčová akce 8: Práce na Evropském monitorování lesů. V letech 2007-2013 bude možné podpořit monitorování životního prostředí na úrovni EU v rámci nového nástroje LIFE+.

Klíčová akce 9: Zvýšit ochranu lesů v EU.

Komise uskuteční analýzu hlavních faktorů ovlivňujících vývoj podmínek lesů v Evropě. Vyzve členské státy, aby vytvořily seskupení za účelem studia konkrétních regionálních problémů v lesích. Kromě toho s podporou EZFRV a nástroje LIFE+ mohou členské státy:

- podporovat zalesňování s environmentálními cíli,
- podporovat zemědělsko-lesnické systémy,
- podporovat opatření v rámci programu NATURA 2000-lesy,
- podnítit investice, které zvýší ekonomickou hodnotu lesů,
- přezkoumat a aktualizovat strategie širší ochrany před biotickými a abiotickými činiteli.

Cíl 3: Přispění ke kvalitě života prostřednictvím zachování a zlepšení sociálních a kulturních dimenzí lesů.

Lesy poskytují zboží a služby, které jsou přínosné pro občany, jejich zdraví, kvalitu jejich života včetně volného času a rekreace v městských i venkovských oblastech, pro zaměstnání a příjem milionů lidí, pro ochranu půdy a vody a ochranu před erozí, dezertifikací a přírodními

riziky. Členské státy mají možnost v rámci svých priorit a s pomocí EZFRV podpořit investice, které zvýší hodnotu lesů z hlediska veřejné využitelnosti.

Klíčová akce 10: Podpora vzdělání a komunikace v oblasti životního prostředí.

Komise bude usnadňovat výměnu zkušeností mezi členskými státy o environmentálním vzdělávání a informační kampaně, zejména kampaně zaměřené na děti (iniciativy jako „školy v lese“ nebo „lesní vzdělávací centra“). Členské státy budou podporovat vzdělávání v oblasti udržitelného lesního hospodářství.

Klíčová akce 11: Zachovat a zvýšit ochranné funkce lesů.

V rámci svých priorit a s podporou EZFRV mohou členské státy zvýšit investice a zlepšit udržitelné lesní hospodářství v zájmu zajištění prevence přírodních nebezpečí a rovněž mohou začlenit tyto aspekty do vzdělávacích a osvětových činností týkajících se lesů. S podporou EZFRV mohou členské státy zvýšit investice do prevence přírodních rizik a do bezpečnosti, zejména v rámci přeshraniční spolupráce.

Klíčová akce 12: Prozkoumat potenciál městských a příměstských lesů.

Komise a členské státy přezkoumají na základě vědeckých prací výhodnost nasměrování investic do městských a příměstských lesů.

Cíl 4: Zlepšení soudržnosti a spolupráce mezi odvětvími s cílem vytvořit rovnováhu mezi ekonomickými, environmentálními a sociálně-kulturními cíli na různých organizačních a institucionálních úrovních.

I když je politika v oblasti lesnictví v pravomoci členských států, řada politických iniciativ s dopadem na odvětví lesního hospodářství se vytváří na evropské úrovni. Pro odvětví lesnictví je důležitá koordinace mezi různými politikami v členských státech, mezi členskými státy a Komisí i v rámci Komise.

Klíčová akce 13: Posílit úlohu stálého lesnického výboru. Komise bude usilovat o aktivnější zapojení SLV a jeho poradní role v procesech vytváření politiky zejména tím, že bude SLV podněcovat, aby vydával písemná stanoviska a zprávy z vlastní iniciativy. Členské státy se vyzývají, aby pokračovaly v pořádání pravidelných setkání ředitelů správy lesů EU.

Klíčová akce 14: Posílit koordinaci mezi politikami v oblastech souvisejících s lesnictvím. Komise bude SVL pravidelně informovat o iniciativách a akcích v různých politických oblastech, které jsou pro práci výboru relevantní.

Klíčová akce 15: Uplatnit na národní programy pro lesy otevřenou metodu koordinace. Použitelnost otevřené metody komunikace pro dobrovolnou koordinaci národních programů pro lesy prozkoumají členské státy a Komise v rámci SLV.

Klíčová akce 16: Posílit profil EU v mezinárodních procesech týkajících se lesů. Komise se bude nadále aktivně účastnit ministerských konferencí o ochraně lesů v Evropě, výboru pro dřevo a aktivit Organizace pro zemědělství a výživu, týkajících se lesů.

Klíčová akce 17: Podpořit používání dřeva a dalších lesnických produktů z lesů spravovaných udržitelně. Pro Komisi bude vypracováno sdělení o konkurenceschopnosti dřevozpracujícího a papírenského průmyslu zahrnující možné způsoby podpory intenzivnějšího vyu-

žívání dřeva a dalších lesnických produktů. Vzhledem k sílící celosvětové hospodářské soutěži, již dřevozpracující a papírenský průmysl EU čelí, se plánované sdělení zaměří na opatření k posílení rámcových podmínek pro průmyslová odvětví. V rámci akčního plánu bude Komise mezi členskými státy zprostředkovávat výměny zkušeností s vypracováním pokynů pro uplatnění směrnice o zadávání veřejných zakázek.

Klíčová akce 18: Zlepšit výměnu informací a komunikaci v oblasti lesnictví.

Komise s aktivním přispěním členských států vytvoří komunikační strategii v oblasti lesnictví. Komise rovněž na internetovém portálu Europa vytvoří stránku lesnictví. Členské státy zajistí, aby na jejich příslušných internetových stránkách byly k dispozici informace týkající se lesnictví a aby byly propojeny s evropskými internetovými stránkami o lesnictví.

Hlavním prostředkem realizace akčního plánu na národní úrovni by měl být novelizovaný Národní lesnický program pro období 2007–2013. Hlavní priority a cíle by měl mít v následujících oblastech: funkčně integrované hospodaření (včetně biodiverzity lesů obecně), funkčně diferencované hospodaření (les a ochrana přírody, les a půda, les a voda, les a rekreace), ochrana lesů, ekonomická životaschopnost lesnického sektoru, podpora tuzemského zpracování dříví, podpora hospodaření v lesích z EZFRV a dalších fondů EU, koordinace národních veřejných podpor a propojení vytčených cílů s finančními nástroji, které jsou k dispozici.

Plné znění Akčního plánu Evropské unie pro lesnictví naleznete na: http://ec.europa.eu/agriculture/fore/action_plan/index_en.htm ■

Vít Obrdlík a Magdalini Vezali
oddělení zahraničních vztahů LČR
Ilustrační foto: Ing. Jaroslav Jonáš

Soutěž (nejen) pro zaměstnance

Lesy České republiky se rozvíjením svých sponzorských aktivit hlásí ke svému dílu spoluzodpovědnosti za společenský rozvoj v České republice. Proto vypisují soutěž na námět obecně prospěšného projektu, který by se s dlouhodobě stal „vlajkovou lodí“ jejich sponzoringu.

Mělo by jít o celoplošný projekt dlouhodobého charakteru. Jeho téma by mělo být blízké poslání LČR a mělo by se dotýkat pokud možno co nejvíce oblastí, které Lesy ČR při sponzoringu preferují. Jedná se o oblast kultury, oblast školství, vědy a péče o mládež, oblast zdravotnictví, oblast ochrany životního prostředí a oblast charitativní, humanitární a sociální. Předpokládaný roční rozpočet na projekt je 5 milionů korun.

Náměty na projekty mohou podávat zaměstnanci Lesů ČR, studenti obou českých lesnických fakult, studenti Fakulty tělesné kultury UP Olomouc a subjekty, které jsou v současné době s Lesy ČR ve smluvním vztahu v oblasti marketingové komunikace a PR. Uzávěrka soutěže je 30. listopadu 2006, soutěž bude vyhodnocena do 31. prosince 2006. Autoři tří nejlepších projektů budou oceněni pobytovým poukazem do rekreačních objektů Lesů ČR.

Veškeré další informace zájemcům poskytne Mgr. Renata Macková z odboru marketingu a PR Lesů ČR.
E-mail: mackova@lesy.cz , telefon: 495 860 276. ■

Mgr. Renata Macková

LČR opět společně se skanzenem

Také letošní prázdniny pořádalo Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm ve spolupráci s podnikem Lesy České republiky atraktivní akci pro všechny, kdo mají rádi stará řemesla a zajímají se o to, jak se dříve žilo a pracovalo v těsném sepětí s přírodou v nádherné valašské krajině.

Již šestnácté se v areálu Dřevěného městečka konal tradiční "Den řemesel a setkání kovářů". Chalupy, uličky a zákoutí městečka ožily starými profesemi, kde se setkával kolář s tesařem, dráteník s klempířem a kartáčník s opletačem demizónů a košíkářem. Kováři z celé Moravy i Čech rozdmýchali své výhně a předháněli se v úderech do žhnoucího železa na mohutných kovářských kladivách. Spatřit jste mohli ruční výrobu kachlí, cihel, šindelů, štípaných plotů, dřevěných sudů, žebříků a dalších výrobků ze dřeva, ba dokonce

U stánku Lesů České republiky

i ruční výrobu papíru. Zvukový kolorit místa obstaraly staré, ovšem krásně vypulirované benzinové motory pohánějící cirkulárky, štípačku a další pradávňé mechanické pomocníky, a samozřejmě cimbállovka a mobilní dechová hudba.

Stánky označené logy LČR nabízely k poznání hory přírodnin, mysliveckých trofejí, ale také základní lesnické a přírodovědné otázky. Neustálé obležení zelených stanovišť naznačovalo, že děti a někteří dospělí „umí“ a dostávají hezké odměny.

Dokonce i rozmarné počasí letos vcelku přálo, spokojeni byli nejen návštěvníci, ale i účinkující. Těšme se tedy již na příští rok. ■

Text a foto: Petr Grepl

Šetrná turistika na Soutoku

Území okolo soutoku řek Moravy a Dyje bylo do roku 1989 pohraničním pásmem. Dnes je volně přístupné návštěvníkům. Území je součástí Biosférické rezervace Dolní Morava. Zahrnuje národní přírodní rezervace Ranšpurk a Cahnov, ptačí oblast Soutok-Tvrdonicko a lokalitu Soutok – Podluží, která je součástí soustavy Natura 2000. V oblasti Soutoku se také nachází obora Lesů České republiky. Počet návštěvníků unikátního území každoročně narůstá. Roste však i hrozba jeho poškození živelnou turistikou. Zástupci Biosférické rezervace Dolní Morava proto přišli s projektem, který by usměrnil rozvoj Soutoku při zachování cestovního ruchu.

Oblasti soutoku je věnován stále větší zájem turistů

V úterý 1. srpna se v Lanžhotě uskutečnil seminář, jehož se zúčastnili zástupci sedmnácti klíčových subjektů působících na tomto území. Na semináři byly vybrány vhodné pilotní projekty, které pomohou naplnit strategii šetrného využití tohoto území. K tomu byla vedena moderovaná diskuse mezi vlastníky pozemků, lesníky, obecními zastupitelstvy,

podnikatelskými subjekty, státními institucemi a nevládními organizacemi. Ukázalo se, že právě seminář je efektivní formou hodnocení projektů

V průběhu srpna bude připravena konečná podoba strategie včetně návrhu návštěvního řádu oblasti Soutoku. Na základě závěrů a připomínek účastníků semináře budou také podrobně rozpracovány vybrané pilotní projekty. Výsledky budou prezentovány na semináři, který se uskuteční v závěru srpna. Celý projekt bylo možné realizovat díky prostředkům věnovaným Lesy České republiky a spolufinancování z fondů Evropské unie. ■

Jan Brandejs

Luňák hnědý v centru Rokycan

Přímo v centru Rokycan spatřili ochránci přírody luňáka hnědého. Zpozorován byl počátkem srpna a jednalo se zřejmě o letošní mládě, které přetahovalo směrem ke Klabavské nádrži, zdejší vyhledávané ornitologické lokalitě. Protože bylo spatřeno prakticky ještě v hnízdní době, lze usuzovat, že se luňáku hnědému podařilo někde v okolí vyhnízdit.

Luňák hnědý je statný dravec s rozpětím křídel kolem 150 centimetrů a mírně vykrojeným ocasem. Zdržuje se v blízkosti vodních ploch, kde i hnízdí. Jeho potravou jsou především leklé ryby, mršiny, drobní obratlovci a hmyz. Na Rokycansku je poměrně vzácným dravcem. Ojediněle se

s ním setkáváme v době podzimního či jarního tahu, kdy se vrací z afrického zimoviště. U nás žije ještě luňák červený, který má na rozdíl od luňáka hnědého hluboce vykrojený ocas. I on bohužel patří mezi vzácné návštěvníky Rokycanska. Každopádně i krátkodobá přítomnost luňáka potěší, neboť je to další signál uzdravující se přírody. ■

pm

Při venčení našli krajtů královskou

Paní Jaroslava Zuzková z obce Žloutkovice na Berounsku zažila při večerním venčení pejska neobvyklou příhodu. Její pejsek vyčenichal velkého hada. Paní Zuzková zachovala duchapřítomnost, informovala manžela a posléze i Policii ČR. Hada byl odborně odchycen a převezen do záchranného centra ČSOP.

Jednalo se o krajtů královskou, která dorůstá průměrné délky 120 - 200 cm. Je to had s noční aktivitou, velmi málo dráždivý. V přírodě se vyskytuje zejména v západní Africe od Senegalu po sever Angoly, v Súdánu a Ugandě. U nás patří mezi rozšířené plazy v teráriích, je tedy zřejmé, že nalezený jedinec někomu utekl. Pokud se o něj někdo nepřihlásí, zůstane v péči rokycanských ochránců přírody a bude ozdobou zdejšího areálu. ■

pm

Foto Pavel Moulis

Detail krajtů královské

Krajský inspektorát Frýdek–Místek má na každé své lesní správě nějaké to nej...

Krajský inspektorát sídlí v Nádražní ulici ve Frýdku–Místku v budově Lesů České republiky. Spolu se ředitelem Ing. Jiřím Silvestrem zde pracuje 15 zaměstnanců. Inspektorát má také detašované pracoviště, které je umístěno v Krnově. Zde jsou detašováni tři pracovníci.

Krajský inspektorát spravuje ve své rozhodující části území Moravskoslezského kraje. Území inspektorátu se rozkládá od Jeseníků po Beskydy. Na severu hraničí s Polskem, na východě v oblasti Beskyd se Slovenskem. Dolů na jih sahá po Lipníku nad Bečvou a vojenský prostor Libavá. Výškově je velmi členité, nejvyšší nadmořskou výškou je vrchol Pradědu (1492 m. n.m.) a nejnižší nadmořská výška je dána řekou Odrou v místech, kde odtéká do Polska (185 m. n.m.). Moravskoslezský kraj zasahuje do 7 přírodních lesních oblastí. Jedná se o PLO Hrubý Jeseník, Předhoří Hrubého Jeseníku, Nízký Jeseník, Slezská nížina, Podbeskydská pahorkatina, Moravskoslezské Beskydy a minimální výměrou zasahuje do PLO Hostýnsko-vsetínská vrchovina a Javorníky. Výraznou specifikou inspektorátu je především velký objem pěstební činnosti a těžeb.

Lesní správy

Prvním lednem 2004 došlo ke sloučení původních OI Krnov a OI Frýdek–Místek ve stávající Krajský inspektorát Frýdek–Místek. V této nové podobě má inspektorát 11 lesních správ – Město Albrechtice, Karlovice ve Slezsku, Bruntál, Janovice, Vítkov, Opava, Ostrava, Frýdek–Místek, Jablunkov,

Ostravice a Frenštát pod Radhoštěm. Snad každá ze správ se může pochlubit nějakým svým charakteristickým nej..., případně závažným úkolem či zaměřením své činnosti. Jmenujme alespoň některé:

Na území LS Karlovice leží lázně Karlova Studánka, místo s nejčistším vzduchem v České republice.

LS Město Albrechtice má cenný ekotyp borovice lesní – cvilínské (heraltické), která se přirozeně udržuje jako příměs v porostech na živných stanovištích a je schopná se

zmlazovat i v polostínu.

LS Bruntál má skutečnou raritu v podobě „Krále modřínů.“ Jeho výška je 41 m, průměr 1,08 m a ve věku 224 let dosahuje objemu 15,51 m³.

Pro LS Opava je charakteristická dlouhodobá snaha o změnu druhové skladby ve prospěch listnáčů a jedle a dosažení vyšší stability porostů větší věkovou a druhovou diferenciací. K tomu přistupuje snaha co nejvíce zmírnit dopady kalamit, způsobených suchem, václavkou a kůrovcem.

Lesní hospodářské celky na LS Ostrava jsou tvořeny pestrou mozaikou lesů v ostravsko-karvinské aglomeraci, od drobných lesíků a táhlých potočin, až po ucelené a rozsáhlé lesní komplexy. Správa se rozprostírá v severovýchodním výběžku České republiky, kde přechází podhůří Beskyd do hornoslez-

Krajský inspektorát
Frýdek–Místek

Sběrné místo

ské pánve. Dominujícím sídelním útvarem je Ostrava, sídlo Moravskoslezského kraje. V oblasti Ostravsko-karvinské pánve jsou pak ještě z větších sídelních měst Karviná, Havířov, Orlová, Bohumín, Český Těšín a Třinec. Když připočteme menší města a obce, patří LS Ostrava k nejlidnatějším místům republiky v průměru s více než 800 obyvatel na 1 km².

LS Vítkov se rozkládá v Nížkém Jeseníku a v části Moravské Brány. Patří mezi lesní správy, které jsou nejvíce zasaženy plošným odumíráním smrku. Příčinou je zhoršení klimatických podmínek v posledních dvaceti letech. Smrk v těchto podmínkách následně odumírá v důsledku rozvoje houbových chorob (václavky, kořenovniku a v porostech poškozovaných zvěří i pevníku). Logicky zde pak dochází k opakovaným kůrovcovým kalamitám. V podmínkách „kalamitní správy“ je lesnické hospodaření podřízeno nahodilým těžbám a od nich se odvíjejícím činnostem.

LS Frenštát má velmi pestré přírodní podmínky od nížin až po vrcholky Beskyd. Známe jsou např. obora Hukvaldy, hrady Hukvaldy, Starý Jičín a Helfštýn a Městská památková rezervace Štramberk. Velmi známé a navštěvované jsou i význačné geologické útvary jako Zbrašovské aragonitové jeskyně, Hranická propast, Poustevny a Radhošť.

K zajímavostem na LS Jablunkov patří tři LHC zvané salaše. Konkrétně jde o LHC Úplaz o výměře 349 ha, LHC Gírová o výměře 86,25 ha a LHC Kozubová o výměře 50,48 ha. Na těchto plochách mají Lesy České republiky podíly s ostatními spoluvlastníky, kterých je na každém z jmenovaných LHC vždy několik desítek. Hospodaření je zde proto značně problematické. Snahou LČR je vykoupit podíly spoluvlastníků, případně trvale oddělit majetek státu od majetku ostatních vlastníků. Dodnes také staří vlastníci podílů v těchto salaších počítají své podíly nikoliv na plochu v hektarech, ale na počet ovcí. Jde o historický pozůstatek hospodaření valachů v Beskydech.

Území Beskyd je již stálým domovem vlka, rysa a dnes se dá říci i medvěda. Doposud přežívá v minimálním množství i tetřev hlušec. Naprosto běžná je tu vydra říční, za běžný druh lze považovat čápa černého, puštíka bělavého, častý výskyt je zaznamenáván i u datlíka tříprstého či strakapouda bělohřbetého.

LS Janovice zahrnuje celou škálu lesních vegetačních stupňů, dubovým počínaje a klečovým konče. Podíl přirozené obnovy zde dosahuje 50 % z obnovy celkové. Přirozeně se zmlazuje především buk a smrk, ale daří se i přirozená obnova jiných dřevin včetně jedle. Nejvýznamnější rekreační oblastí je Malá Morávka a Karlov pod Pradědem s velkou koncentrací lyžařských vleků. Dále pak známé Petrovy kameny a chata Ovcárna s lyžařskými vleky.

Lesní správa	lesní půda LČR	porostní půda LČR	katastrální výměra
	ha	ha	ha
LS Město Albrechtice	17 292	16 834	52 755
LS Karlovice	12 332	12 139	16 446
LS Bruntál	14 779	14 780	46 124
LS Janovice	17 200	16 983	43 870
LS Vítkov	11 269	10 913	61 896
LS Opava	13 964	13 856	76 850
LS Ostrava	8 734	9 197	92 953
LS Frýdek-Místek	12 133	11 693	37 978
LS Jablunkov	13 225	13 397	29 632
LS Ostravice	18 622	18 186	24 011
LS Frenštát pod Radhoštěm	12 899	12 366	104 275
Celkem	152 449	150 344	586 790

Lesnatost regionu státní + ostatních majetků je 35,4%

Po těžbě uhlí – Karviná

Spolupracující firmy

V obvodu působnosti KI Frýdek – Místek působí řada velkých i menších firem dodávajících lesnické práce. Mezi ně patří např. Lesy Beskydy, a.s., Opavská lesní, a.s., Agroforest, a.s., Katr, a.s., Pradědský lesní závod, a.s., Lesy Beskydy, a.s., LESS & Forest, s.r.o., Lesostavby Frýdek – Místek, a.s., Dvořák – Lesy, sady, zahrady, s.r.o., LDF Rožnov, a.s. a řada fyzických osob.

Mezi nejvýznamnější zpracovatele dřeva s nadregionálním významem patří v Moravskoslezském kraji Biocel Paskov, a.s., a pila Mayr – Melnhof Säge Paskov, s.r.o. Z víceletých zkušeností je však patrné, že i při existenci obou jmenovaných velkých zpracovatelů dřeva a řady dalších chybí v kraji kapacity na zpracování listnatého dříví.

Kalamitní škody

Na území krajského inspektorátu došlo v minulých letech k několika polomovým

škodám. LS Město Albrechtice se musela vyrovnat s kalamitou při vichřici v říjnu 2002. Při ní bylo zničeno a poté vytěženo více než 70 tis. m³ dříví. Podíl nahodilé těžby se od r. 2002 pohybuje mezi 40–90 %, v průměru 58 %. Také další správy zaznamenaly v uplynulém období kalamity:

- LS Opava větrnou kalamitou v roce 2000 (30 tis. m³), 2003 (31 tis. m³) a 2004 (36 tis. m³)
- LS Karlovice v roce 2002 (76 tis. m³)
- LS Ostrava v roce 1997 (36 tis. m³)
- LS Vítkov postihly na podzim roku 2002 a v předjaří roku 2003 větrné kalamity, podobně jako většinu území ČR. Celkem zničila nebo poškodila zhruba 61 000 m³ dříví. Zpracována byla v průběhu roku 2003.

– LS Bruntál se rovněž potýká s výskytem nahodilých těžeb. Snahou všech správ je, a to již od poloviny 90. let, ustupovat od provádění holosečí. Snižuje se tím riziko zejména větrných kalamit. Důvody jsou zřejmé, např. v roce 1993 bylo zpracováno 80,5 tis. m³ nahodilých těžeb, což představovalo 90,2 % celkových těžeb. Tím ovšem vše neskončilo. Dne 20. července 2001 přišla bouřka z neobyklého jihovýchodního směru. Doprovázel ji silný vítr. Bouře vyvracela vše, co jí stalo v cestě, včetně listnáčů. Bylo zpracováno

>> 43 734 m³ nahodilých těžeb, což představovalo 53,5 % z celkové těžby. Dne 21. června 2002 přišla další smršť, která postihla lesní porosty ve všech věkových třídách. Celkem bylo zpracováno přes 22 tis. m³ dříví. Nejhorší kalamitu zažila lesní správa 27. a 28. října 2002, kdy přišel bořivý vítr převážně západního směru. Předběžné odhady počítaly s 212 tis. m³, ale nakonec se zpracovalo mnohem více. Jen během listopadu a prosince bylo z této kalamity zpracováno 69 tis. m³ dřeva. Za rok 2003 se zpracovalo ještě 273,3 tis. m³, přičemž vznikla holina o výměře 410 ha. V roce 2004 (19. listopadu) postihla správu další větrná kalamita, která vyvrátila a rozlámala přes 35 tis. m³ dřeva. Po těchto opakovaných kalamitách jsou porostní stěny i celé porosty značně labilní a každý silnější vítr páchá další škody. Největší letos byly na LS Ostravice, kde šlo o zlomy a vývraty po sněhu v celkové výši 95 tis. m³. Podobné to bylo i na LS Jablunkov, kde škody dosáhly 45 tis. m³.

Myslivost

Zde jsou obvyklé problémy se škodami způsobenými zvěří. Rozsah nových škod působených jelení zvěří ohryzem a loupaním se již podařilo zastavit pomocí snížení stavů vysoké zvěře. Škody okusem a vytloukáním srnčí zvěří však dosud výrazně neklesají. Úkoly na úseku myslivosti kladou důraz na zachování a podporu všech geograficky původních druhů zvěře a na dosažení rovnováhy mezi stavy spárkaté zvěře a prostředím. Snahou je snížit škody působené zvěří na lesních porostech i zemědělských kulturách a udržet přítom

LS Vítkov

LS Vítkov

kvalitu zvěře. Pozitivní vliv na strukturu populace zvěře mají i velké šelmy, pokud se v oblasti vyskytují. V horských polohách kraje jsou to především rysové a v Beskydech v posledních letech znovu vlci a medvědi.

Výskyt zvěře s ohledem na ekologickou zátěž území je nyní předmětem zájmu lesních správ. Netýká se pouze chovu kamzičí a jelení zvěře v Jeseníkách a Beskydech, ale také výskytu ohrožených a vzácných druhů v honitbách, např. tetřevů a jeřábků.

Pro přehled lze uvést, že KI Frýdek – Místek má v držení 128 honiteb s celkovou výměrou honební plochy 145 274 ha. Pronajato je 112, zbývající jsou obhospodařovány v režii lesních správ. Provozovány jsou 3 oborní chovy. Nejvýznamnější je obora Hukvaldy s chovem daňčí, mufloni a černé zvěře.

Významné a zajímavé investiční akce

Nad rámec běžné investiční výstavby lze oprávněně vyzvednout např. realizaci správní budovy LS Frýdek-Místek. Jde o první novou dřevostavbu správy v rámci LČR, stylové, kvalitně provedené dílo, dobře vkomponované do prostředí podhorské vesnice Morávky v CHKO Beskydy.

Ukázkou podařené investice je také správní budova LS Jablunkov v klasickém provedení, s příkladným estetickým i funkčním pojetím a vhodným umístěním do okrajové části města Jablunkova. Toto dílo bylo oceněno prvním místem v soutěži „Stavba roku 2005“. Cenu udělilo město Jablunkov.

Třetím příkladem neobvyklé investiční akce je sběrné a prohlížecké místo zvěřiny v oboře Hukvaldy. Jeho stavba je před dokončením. Moderní technologická zařízení odpovídají předpisům EU. Hotové dílo bude mít krajskou působnost při veterinárních prohlídkách a uskladnění ulovené zvěřiny.

Chráněné krajinné oblasti a přírodní rezervace

Do moravskoslezského regionu zasahují vyhlášené Chráněné krajinné oblasti Beskydy a CHKO Jeseníky. CHKO Poodří je v kraji celou rozlohou. V regionu je vyhlášeno také 89 zvlášť chráněných maloplošných území. Nejcennější lokalitou Hrubého Jeseníku je Velká kotlina v Národní přírodní rezervaci Praděd.

Značná přírodovědná hodnota Beskyd souvisí s výskytem květnatých bučin a suťových lesů s velmi bohatým bylinným patrem, mimořádnou biodiverzitou a produktivností. Nejznámější Beskydskou rezervací je prales Mionší na území LS Jablunkov.

Krajský inspektorát však nemá jen významná místa a úspěchy. Má i problémy

Kromě zmíněných kalamit a některých problémů se škodami způsobenými zvěří jde o řadu problémů menších, ale někdy skutečně nepříjemných. Např. na LS Opava a Vítkov jde především o odumírání smrku, způsobené jak abiotickými faktory (především nedostatkem srážek), tak faktory biotickými (václavka a následně kůrovec). Procento s tím spojených nahodilých těžeb se zde pohybuje dlouhodobě od 83 % do 95 % z celkové roční těžby.

Jinak je na tom LS Ostrava. Problémy se zde váží na charakteristiku oblasti. Na roztržitost jejích lesních pozemků, tlak obyvatel na les, potřebu staveb, zvláště liniových (voda, plyn, elektřina ad.) a tlaky na zábor lesní půdy (stavby všeho druhu). Závažná je zde trvale stoupající nepřístupnost lesních pozemků, jejich obklopování lidskými sídly. Nemalá část lesů je tu v oblasti důlních vlivů, zejména poklesů terénu. Intenzivní rozsah je vymezen na výměře 587 ha. Všechny tyto vlivy negativně působí na hospodaření v lesích a častokrát ohrožují i samotnou jeho podstatu.

Realizace Programu 2000

Akce programu 2000 jsou realizovány v souladu s podnikem stanovenými pravidly. Budují se např. odpočinková a vyhlídková místa. Na jednotlivých lesních správách jsou obnovovány studánky, vytyčovány naučné stezky, např. Prameny řeky Morávky, staví se altánky a přístřešky pro turisty. Velký důraz je kladen na práci s dětmi a mládeží (např. dlouhodobá spolupráce se dvěma základními školami). Příkladem, že se dají realizovat i významnější díla, může být akce „Letní učebna při ZŠ v Raškovicích.“ Jednoduchá stavba byla vybudována nákladem cca 400 tisíc korun a nese logo LČR. Neslouží jenom při výuce, ale je dětmi hojně využívána i během prázdnin. Schválení a realizaci akce prosadil ředitel krajského inspektorátu, který dbá na stálou úzkou spolupráci se ZŠ v kraji. Zde je vhodné zmínit se i o tradiční účasti Lesů České republiky na zdejším Mezinárodním hudebním festivalu „Janáčkovy Hukvaldy“. Lesy ČR jsou pravidelným sponzorem této významné mezinárodní kulturní akce. Janáčkovy hudba do tohoto prostředí patří a lesáci jsou hrdí na to, že právě lesy byly Janáčkovou stálou inspirací.

Pěstební, těžební činnost

těžba r. 2006	
LS Město Albrechtice	128 000
LS Karlovice	89 222
LS Bruntál	79 900
LS Janovice	131 636
LS Vítkov	100 000
LS Opava	132 598
LS Ostrava	48 903
LS Frýdek-Místek	91 400
LS Jablunkov	86 000
LS Ostravice	185 000
LS Frenštát pod Radhoštěm	100 505
celkem	1173 164

skladba těžby r. 2005		
	ha	m ³
těžba celkem, z toho:		1 140 388
předmýtní -40	2 372	56 623
předmýtní +40	3 420	139 318
nahodilá		554 925

pěstební činnost 2005	
přirozená obnova	234 ha
umělá obnova první	967 ha
umělá obnova opakovaná	144ha
prořezávky	2 536 ha

Jan Brandejs
Ředitelství LČR

Sídlo, adresa, kontaktní údaje:

Lesy České republiky, s.p.
LS Frýdek-Místek
738 01 Frýdek-Místek
e-mail: oi11@lesy-cr.cz
tel: 558 638 370
fax: 558 627 384

Ředitel krajského inspektorátu ing. Jiří Silvestr

Funkci ředitele inspektorátu vykonává od roku 2004. V předcházejícím období působil jako lesní správce na Lesní správě Frýdek-Místek. Jeho původním působištěm však byla oblast Valaška. Bezprostředně po absolvování brněnské lesnické fakulty nastoupil u Lesního závodu Brumov. Zde postupně prošel několika služebními posty na úrovni těžebního střediska, polesí a ústředí závodu. Na patnáct roků strávených v tomto kraji velmi často a rád vzpomíná.

Se vznikem státního podniku Lesy České republiky se jeho novým pracovištěm stal Oblastní inspektorát ve Zlíně, kde působil jako specialista ochrany lesa a myslivosti. Odtud ho v roce 1996 jeho profesní cesta zavedla Beskydy.

Kterou profesní činnost máte nejraději?

Z lesnického hlediska nepreferuji žádnou z oblastí hospodaření v lesích. Každá je v něčem výjimečná, zásadní a důležitá, takže mou snahou je co nejvíce se přiblížit dosažení jejich rovnováhy s ohledem na veškeré funkce lesa, včetně mimoprodukčních.

Přesto by se jistě našla činnost, ve které vedle své hlavní pracovní náplně nacházíte obzvláštní uspokojení.

Ano, dlouhodobě pracuji s dětmi a na našem podniku si vysoce cením, že tuto činnost podporuje jako samozřejmou součást naší práce, ať už z pohledu využívání pracovního času, nebo z hlediska poskytovaného finančního zázemí. Práce s dětmi a mládeží nebude nikdy zbytečná, proto podporuji veškeré aktivity svých kolegů, které v tomto směru rozvíjejí na jednotlivých lesních správách.

A jaké jsou vaše osobní, mimopracovní zájmy a záliby?

K mým osobním zájmům patří v prvé řadě myslivost, sport a cestování. Mojí velkou láskou je Morava a Slezsko, kde stále a znovu objevuji něco nového. Bydlím uprostřed lesů na hájence přímo pod Lysou horou; volný čas, pokud mi ještě zbývá, zabírám jednoznačně rodina, která to zvláště v zimě nemá v beskydských horách vůbec jednoduché. ■

jb

Výsledky diferenciální renty za I. pololetí 2006

S ohledem na to, že v hospodářských ukazatelích zveřejňovaných na intranetu nejsou k dispozici některé dílčí výsledky vyplývající z diferenciální renty (DR), pokládáme za užitečné touto formou navázat na dosud již zveřejněné informace a informovat tentokrát o dosažených výsledcích za I. pololetí 2006 ve srovnání se skutečností za rok 2005.

Vyhodnocení diferenciální renty se metodicky sjednotilo, a tak jsou k dispozici sice hrubé, ale jinak korektní údaje. Trvalá snaha srovnávat efektivnost hospodaření dnes 78 lesních správ spolu s dodavatelskými subjekty na jedné straně s hospodařením skupiny přímo řízených závodů (LZ Židlochovice, LZ Boubín, LZ Konopiště, LZ Kladská, LZ Dobříš a SZ Týniště) na straně druhé současně vybízí k tomu, provést jejich srovnání alespoň v podílu celkového HV připadajícího na 1 ha obhospodařované lesní půdy. Lesní závody komplexně hospodaří (to znamená, že provádějí správu lesa i výkon prací převážně vlastními pracovníky) na 7,4 % z celkové výměry lesů obhospodařované LČR.

Za skupinu lesních správ a přímo řízených LZ bez semenářského závodu (SZ) byl dle metodiky DR dosažen za I. pololetí 2006 tento hrubý hospodářský výsledek :

ukazatel:	skupina LS celkem	PŘZ bez SZ
• hosp. výsledek (HV) bez HV z prodeje HIM	1180,6 mil. Kč	141,9 mil. Kč
• HV z prodeje HIM	60,8 mil. Kč	10,3 mil. Kč
• Celkem HV	1241,4 mil. Kč	152,2 mil. Kč
• Podíl celk. HV na 1 ha les. půdy (I. pol. 2006)	1005,0 Kč/ha	1515,0 Kč/ha
• Podíl celk. HV na 1 ha les. půdy (rok 2005)	751,6 Kč/ha	841,3 Kč/ha

Z výše uvedených čísel vyplývá, že jak u lesních správ, tak i u lesních závodů byl i přes náročné zimní podmínky dosažen velmi příznivý hospodářský výsledek. U LZ je to také díky zakázce na referenčních těžbách a výpomoci na zpracování kalamity na LS Třeboň a tím vyšší možnosti rozmělnění režijních nákladů na větší objem zakázky. Na druhé straně zhoršilo výsledky závodů zpracování slabé vrškové kalamity. V HV lesních závodů je již zahrnuta i ztráta z některých činností, například z provozu a oprav zámku Židlochovice a dřevěných srubových staveb a zámečku Kladská, odstraňování povodňových škod, z prací celospolečenského významu nepokrytých dotacemi a z bytového hospodářství. Vztaheno na 1 ha obhospodařované lesní půdy, tak i po změně obchodních vztahů dosahují zatím lesní závody bez SZ Týniště mírně lepšího celkového HV než lesní správy jako celek. Navíc tyto závody plní pro LČR významnou referenční funkci, včetně propagace LČR a veřejně prospěšných aktivit. Ale i u SZ Týniště, jehož HV je odvislý zejména od úrody semen u hlavních lesních dřevin, je HV stále zlepšován.

Protože HV za I. pololetí 2006 je jen dílčím výsledkem, má pro srovnání hospodaření lesních správ a lesních závodů větší a reálnější vypovídací schopnost celkový HV na 1 ha

lesní půdy dosažený za rok 2005. Od roku 1998 dosahují přímo řízené závody jako celek každoročně kladného celkového HV. Současně dosahovaly lesní závody bez semenářského závodu od r. 1998 v podílu na 1 ha obhospodařované lesní půdy mírně lepší HV v porovnání s komplexem lesních správ. To je odpověď, alespoň pro čtenáře časopisu Lesu zdar, na otázku: „Jak to, že ostatní lesní správy na tom byly ekonomicky daleko lépe než tyto přímo řízené LZ,“ která byla položena v 8. čísle Lesnické práce v článku Státní vlastnictví lesa ano, nebo ne? Tato otázka byla autorem zřejmě položena pod dojmem výsledků dosahovaných přímo řízenými závody před rokem 1998. Ale od té doby se toho v hospodaření LZ hodně změnilo směrem k výraznému zvýšení efektivnosti.

Protože se čas od času v tisku dočteme o potencionálních možnostech lesního hospodářství v tvorbě hrubého zisku, může posloužit následující tabulka dílčích položek i vyhodnocení diferenciální renty za období I. pololetí 2006 se současným srovnáním se skutečností za rok 2005 alespoň zaměstnancům LČR k tomu, aby si mohli v hrubých hodnotách zmodelovat, kde jsou ještě možnosti LČR. A také, jak se může pohyb průměrné ceny dříví ve výběrových řízeních přímo odrazit v hospodářském výsledku z obhospodařování lesa. Protože cena z výběrového řízení by měla být cenou optimálně tržní v daném místě a čase, pokud bude hrát ve VR rozhodující roli.

Ukazatel	MJ	skut. I. pololetí 2006	Rok 2005
• HV z prodeje dříví s přímými nákl.	Kč/m ³	590	524
• Prům. cena dříví na lokal. při Pni	Kč/m ³	586	602
• Prům. cena dříví na Pni	Kč/m ³	422	482
• Prům. real. cena dříví z OM v režii LS Kč/m ³	1294	1224	
• Prům. cena dříví na OM dodav. subj.	Kč/m ³	875	878
• Prům. náklad na samost. těžbu dříví	Kč/m ³	121	96
• Prům. náklad na výrobu dříví na OM	Kč/m ³	345	328
• Prům. náklad na odvoz dřeva odběrat. Kč/m ³	187	154	
• Prům. náklad na opr.a údrž. cest a sv.	Kč/m ³	34	65
• Prům. náklad na pěstební činnost	Kč/m ³	170	206
• Prům. náklad na režijní nákl. celkem	Kč/m ³	148	173

Ve výše uvedených položkách není započteno 41,4 tis. m³ manipulace na OM, 73,9 tis. m³ manipulace na ES, 60,4 tis. m³ vagonování dříví a 148,5 tis. m³ prvotního odvozu dříví z OM. Všechny tyto výše uvedené hodnoty ovlivňují celkovou výši diferenciální renty, a to částkou 34 Kč/m³ realizovaného dříví v režii LČR a tato je již obsažena v HV z prodeje dříví.

Za jeden z hlavních faktorů k dalšímu zvýšení ekonomické výkonnosti se stále považuje pozitivní motivace, a to zejména užití účinné hmotné stimulace. K této pozitivní motivaci pracovníků LS by podle mého názoru přispělo, kdyby ještě pro tento rok bylo odsouhlaseno použití v modelu DR navržené nebo upravené hmotné stimulace za zlepšení hospodářského výsledku, dosaženého v modelu diferenciální renty, s příslušným násobkem pro další vybrané pracovníky. A to po odpočtu vybraných položek dle modelu, včetně neuhrazených pohledávek starších 60 dnů, které činily u LS za 1. pololetí 20,4 mil. Kč.

V souvislosti s výše uvedeným hodnocením je nezbytné doplnit, že diferenciální renta poskytuje rámcový obraz o ekonomických možnostech daného lesního majetku, protože výpočet renty vychází z bilancovaných úkolů LHP, plně respektuje zákonná ustanovení a je vztažen na jednotku intenzity hospodaření, to jest na vytěžený a realizovaný m³ dříví a současně na výměru obhospodařované lesní půdy. Proto se také v případě nevyrovnaného lesnického hospodaření, například z důvodů kalamit, navýšení těžeb, nových LHP a pod., může DR z roku na rok podle těžební intenzity přepočítat.

Každá lesní správa má i pro letošní rok na základě dílčích normativů spočítanou svoji rámcovou výši diferenciální renty, a to po zohlednění zejména níže uvedených faktorů. Tím je také na stanovenou výši těžeb orientačně nastavena dosažitelná ekonomická výkonnost lesní správy, která je významně ovlivněna a limitována i následujícími faktory:

- přírodně výrobními podmínkami
- mírou požadavků společnosti na plnění veřejných užitků lesů, Natura 2000 a další
- legislativními požadavky
- celkovou výši a skladbou těžebního fondu s tím, že majetky s těžbou pod 3,5 m³/ha se pohybují ne vlastní vinou na hranici rentability
- úrovní cen služeb a prací a nákupních cen dříví v obchodních vztazích, zda byly dohodnuty jednáním, nebo vyšly z výběrového řízení, a úrovní prodejních cen dříví po zohlednění přepravních nákladů
- mírou postižení lesních porostů stresory (sucho, válavka, kůrovec, kalamity) i z minulých let (imise, porosty náhradních dřevin a další)
- použitými obnovními způsoby, podílem pasečných a podrostních způsobů obnovy, potenciaálními možnostmi přirozené obnovy, podílem MZD
- výši polohové renty vzhledem ke zpracovatelským kapacitám a mírou logistiky
- mírou úspornosti ve správě daného lesního majetku, režijními náklady, využitelností objektivizace pomocí modelu pracovních jednotek s vazbou na odměňování
- úrovní řízení, mírou pozitivní motivace a hmotné stimulace a uplatněním ekonomických nástrojů řízení a dalšími

Cílem každého lesního hospodáře i v podmínkách z pohledu výše uvedených faktorů výrazně nepříznivých by mělo být minimalizovat vliv těchto faktorů a i u lesních správ

s dosud záporným HV dosáhnout alespoň vyrovnaného hospodaření. Na druhé straně v podmínkách z pohledu výše uvedených faktorů příznivých odpovědně využít daného potenciálu lesa ve prospěch vlastníka zvýšenou tvorbou HV. Část výsledného efektu pak již dnes poskytujeme daňovým poplatníkům jako vnitřní dividendu, a to formou veřejných užitků lesů, pokrytím zvýšených nákladů spojených s trvale udržitelným způsobem hospodaření, financováním Natury 2000, Programu 2000 apod. K tomu nakonec také les ve vlastnictví státu má sloužit. Možná by bylo také správné část diferenciální renty poskytnout státu jako úhradu za postoupení práva hospodaření v lesích ve vlastnictví státu.

K tomu by také měla být využita i část vytvořeného zisku Lesů ČR. Aby tak byly naplněny jak funkce ekonomické, tak ekologické i sociální, které by měl zejména les ve vlastnictví státu plnit. Aby lesy přinášely prospěch také regionu, ve kterém se nacházejí. Aby si také starostové a podnikatelská sféra například lázeňských měst, v jejichž okolí chrání lesní porosty rozsáhlá území pramenišť minerálních vod a lesní hospodáři v nich citlivě a šetrně hospodaří, uvědomili, že finanční bonita pozemků v daném místě je vysoká zejména díky polohové rentě, a také díky lesním porostům a způsobu, jakým v nich lesníci hospodaří. Kdyby se v okolí lázeňských měst rozprostíraly stepi, asi by jejich návštěvnost velmi výrazně poklesla, a tím by poklesl i podnikatelský zisk. A to přiměřeně platí ve všech místech, městech a sídelních celcích, které les příznivě ovlivňuje, ať již bezprostředně, nebo například ochranou pramenišť a vodohospodářských pásem. My, jako správci lesního majetku, všechny celospolečenské funkce lesů finančně hradíme a tím se snižuje konkurenceschopnost naší produkce. Celkově pak i z tohoto důvodu přináší daný lesní majetek o to nižší diferenciální rentu, ne-li dokonce na některých majetcích i rentu nulovou. Dokonce někdy dochází i k přerozdělení renty ve prospěch zajištění všech funkcí lesa.

Měli bychom s těmito argumenty stále více a účinněji na veřejnosti pracovat.

Ing. František Kaňok, CSc.

Foto: Ing. Jaroslav Jonáš

Les má i svoji rekreační funkci

Otevřená odpověď Zdeňku Řehákoví na článek Slova, slova, slova... z 8. čísla Lesu zdar

Vážený pane Řeháku,

velmi pozorně a opakovaně jsem si přečetl Váš článek v Lesu zdar č. 8/2006. Reagujete v něm na informace o stavech jelení zvěře na Krušných horách, a o opatřeních, která jsou podnikána pro jejich snížení. Vaši reakci jsem četl velmi dychtivě, neboť jsem očekával rady starého praktika, jak se s úkolem vypořádat. Bohužel jsem je nenašel. Naopak mne velmi mrzí, že Vy jste o problému věděl již před padesáti lety, nepomohl ho řešit, a nyní skandalizujete ty, kteří se ho odvážili pojmenovat a nastoupit cestu k jeho nápravě.

Doufám, že Vaše hanlivá slova pramení z neinformovanosti, nikoliv ze zlé mysli. V následujícím textu jsou uvedeny kroky, které již byly učiněny na cestě k úpravě početních stavů jelení zvěře na Krušných horách. Věřím, že po jejich přečtení, svůj názor změníte.

- V roce 2001 se konala schůzka významných vlastníků lesa se zástupci MZe a státní správy. Jejím výsledkem bylo postupné zvyšování odlovu jelení zvěře.
- V roce 2004 LČR z iniciativy KI Teplice přistoupily k razantnímu zvýšení odlovu přibližně o 50 %. Zároveň byl vytčen cíl dosáhnout únosných stavů jelení zvěře na většině území do 5 let.

Ilustrační foto Ing. Jaroslav Jonáš

- V témž roce se uskutečnilo jednání na MZe, kde byly probrány dosavadní kroky a dohodnut postup v dalším období.
- V roce 2005 pokračoval intenzivní odlov přibližně ve stejné výši.
- Zároveň LČR ve spolupráci s MZe zadaly výzkumný grant, jehož součástí je i podpůrná studie MZe, která má za úkol zmonitorovat současné kroky při snižování početních stavů zvěře, vyhodnotit je a navrhnout další postup.
- V roce 2005 rovněž ČIŽP podrobně kontrolovala postup snižování stavů jelení zvěře v Krušných horách. Závěr jejího monitoringu vyzněl tak, že kroky podniknuté naším podnikem jsou správné a je vidět pozitivní trend.
- V letošním roce došlo na obou nejvíce postižených lesních správách k opětovnému navýšení plánu lovu tak, aby vytčený cíl – dosažení únosných stavů do konce roku 2008 – bylo reálně dosaženo.
- Po celou dobu velmi úzce spolupracujeme jak s orgány státní správy lesů a myslivosti na pověřených obcích, tak i na krajském úřadě.
- Spolupráce s většinou nájemců našich honiteb je v současnosti korektní. Podařilo se nám vysvětlit jim, že naším cílem není likvidace zvěře, ale dosažení únosných stavů.
- Mnou popsany postup by nebyl možný bez osobního nasazení a místy i statečností pracovníků KI Teplice a lesních správ Děčín, Litvínov a Klášterec. Za všechny budu jmenovat lesního správce Hovorku, Tomse, Kilba, či Šobra, zástupce lesního správce Reisiga a naprostou většinu revírníků ze zmiňovaných LS.

Vážený pane Řeháku, na Krušných horách bylo místními lesníky odvedeno v minulých desetiletích obrovské penzum práce. Vypořádat se s beznadějí imisní a kúrovcové kalamity, čekat, zda kultury budou na jaře mít barvu žlutou, rezavou či snad zelenou, to vše vyžadovalo velké sebeobětování a nadšení. Zrovna tak i úkoly, které před nimi stojí dnes.

Tito lesáči si, vážený pane Řeháku, zaslouží Váš obdiv a nikoliv veřejné pranýřování. Tím spíš, že jste byl, předpokládám, jedním z nich. Souhlasím s Vámi v jedné věci, slova se lépe mluví, než činy konají. Mohu Vás ubezpečit, že na Krušných horách se koná.

K Vaší závěrečné poznámce:

Na LHC Děčín je s platností od roku 2005 schválen nový LHP. Maximální výše těžby byla schválena orgánem státní správy lesů. Z ní vychází i roční výše těžeb. Nevím, jakými hesly jste se řídil během Vašeho působení Vy. Vámi citované „a po nás potopa“ však na současné hospodaření LS Děčín rozhodně nesedí. ■

S pozdravem Lesu zdar!

Jan Ferkl
ředitel KI Teplice

Výběrné hospodaření je lacinější

V poslední době jsme svědky vzrušené diskuze okolo stavu lesů. Problém je v tom, že na obou stranách se některá fakta vyzdvihnou a jiná zamlčí, podle toho, jaký má být závěr. To mi přišlo zvlášť na mysl, když jsem si v červenci přečetl v našem časopise redakční sloupek.

Nejde o to, že ve Stanovisku vědců jsou body, ve kterých jim můžeme dát za pravdu, ale spíše o to, že v něm přehlíží práci lesníků a jejich dosavadní úspěchy. Nelze také všechny rady paušálně aplikovat na všechny lesy. Od toho je zde lesnický vzdělaný personál, aby na základě poznání stanoviště zvolil vhodné hospodářské postupy. A myslím, že každý z nás se více či méně, s větším či menším úspěchem snaží pracovat s přírodě vstřícným přístupem. Pouhým zesměšňováním oponentů se z defenzivy nedostaneme.

Znevažovat hospodaření s výběrnými principy a s přirozenou obnovou není příliš šťastné. Takové hospodaření je náročnější, ale pouze na práci odborného hospodáře. Náklady na obnovu a výchovu naopak klesají. Při dobrém rozčlenění porostů se nemusíme vzdávat harvesterových technologií. A ty jsou rozhodně šetrnější ke stojícím stromům než přibližování kmenů v celých délkách. Možná je ze začátku častější návratnost těžeb při přípravě porostů k přirozené obnově. Bude ubývat potřeby lidské práce. Ale pokud si lesy na sebe nevydělají, zcela jistě bude ubývat revírníků!

Je dobře, že se sněm lesníků v Hradci Králové shodl na odpovědi ke Stanovisku vědců..., ale sledujeme-li vyvolanou diskusi pozorně, pak nám nemohlo ujít, že z původní petice Svazu vlastníků obecních a soukromých lesů vypadla slova: „Netvrdíme, že je v našich lesích vše zcela v pořádku; například problém vysokých stavů spárkaté zvěře a omezení působených škod na lesních porostech se již 60 let nedaří řešit.“ Jistě by i další čtenáře zajímalo, kdo ze signatářů toto konstatování považoval za nevýznamné. Jestliže hledáme východisko z tíživé ekonomické situace a nechceme vidět, jak podstatně zatěžuje nevládnutý chov zvěře naše dnešní, ale hlavně budoucí lesnické hospodaření, pak budeme asi hledat dlouho a marně.

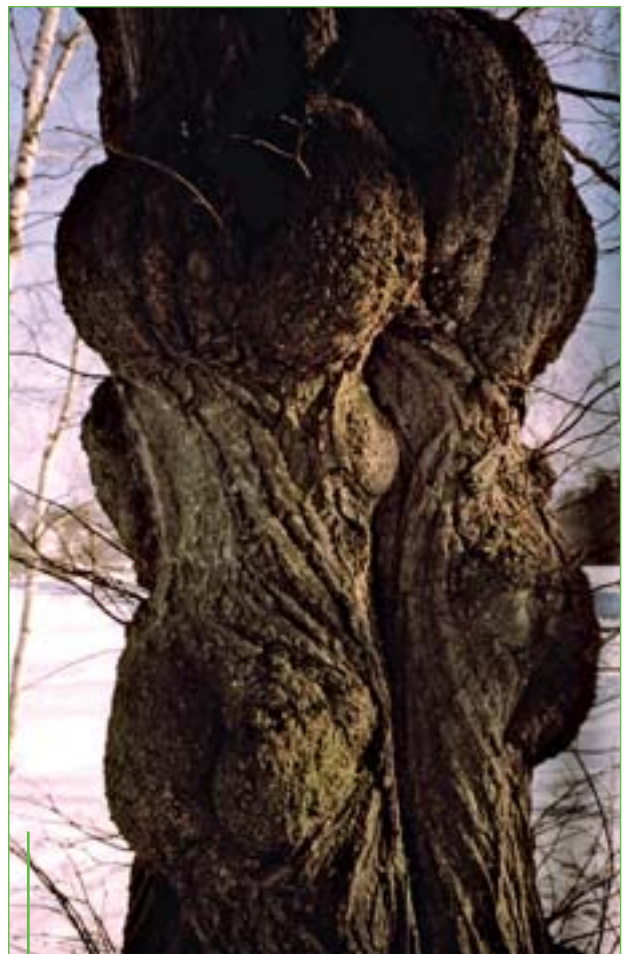
Měl jsem štěstí, že jsem se mohl 25.dubna v Dobříši zúčastnit semináře Vliv zvěře na stav lesa. Zájem byl obrovský, seminář musel být opakován. Zřejmě pak tito lesníci chyběli na sněmu v Hradci. Organizátoři v Dobříši opravdu nic nezamlčovali. V závěrečích řešeného výzkumného projektu se doslova uvádí: „Základní problém spočívá v nevyváženosti práv a povinností mezi vlastníkem lesa a myslivecky hospodařícím subjektem, kdy vlastník lesa je nucen nést následky činnosti, z níž má prospěch subjekt jiný a politické neochotě tento problém řešit“. Prof. Vyskot se pokusil o stanovení újmy na celospolečenských funkcích lesů. Z jeho výpočtů je zřejmé, že může jít o částku v řádu tisíců Kč na ha a rok.

V loňském roce jsem se v rámci služební cesty zúčastnil exkurze do východní Francie, pořádané organizací Pro Silva Bohemica. Francouzští lesníci nám ukazovali přeměnu nevyžněných dubových porostů na jedlové. Jedli pouze podsadili a pak postupně odkacovali horní etáž dubu. Podobný vizuální charakter měl i les v ověřovacím

objektu na polesí Svatá Anna na Dobříši. Jen s tím rozdilem, že jedle z přirozené obnovy zde byla chráněna po 40 let plotem muničního skladu. Že vyvážený stav zvěře a ekosystému nabízí pro pěstování lesa, ale i vlastní ekonomiku, netušené možnosti, se mohou čeští lesníci přesvědčit i na jiných lesních majetcích v zahraničí. Známé je hospodaření barona Rotenhana, lesy kláštera ve Schläglu nebo státní lesy v Sasku hned za naší severní hranicí.

Pokud se nepodaří dosáhnout únosných stavů zvěře, můžeme jen počítat, kolik peněz utopíme v ochraně lesa a nakonec budeme rádi za smrk, který i přes okus časem odroste a do té doby, než se v 60 letech začne vlivem hnilob rozpadat, bude hezky zelený. Můžeme stále diskutovat, jak pěstovat les, až si nakonec uvědomíme, že můžeme pěstovat pouze ty stromy, které nám zvěř vybrala. ■

Ing. Miroslav Červený
revírník, LS Plasy

Milenci – foto Pavel Bradáč

Orel skalní v Beskydech

V rámci nadregionálního projektu na návrat orla skalního do Moravskoslezských Beskyd byla ve středu 2. srpna 2006 před polednem na území Lesní správy Frenštát p. R. vypuštěna volně do přírody skupinka orlů skalních.

Po otevření dvířek voliéry a po chvíli nejistoty se vznesly tři mladé samice Anča, Babka a Cecilka v doprovodu samce Davida nad lesní porosty Moravskoslezských Beskyd. Byl tak realizován projekt, kterému předcházela dlouhodobá příprava. Česká republika patří ke dvěma zemím v Evropě spolu s Irskem, kde orel skalní jako hnízdní druh vymizel. To je hlavní důvod, aby tento druh byl vrácen do české přírody. Celý průběh projektu zajišťovala Základní organizace ČSOP v Novém Jičíně – Záchraná stanice v Bartošovicích na Moravě, pod vedením Petra Orla v úzké spolupráci se Správou Chráněné krajinné oblasti Beskydy a Zoologickou zahradou v Ostravě. Cílem projektu je vytvoření stabilní hnízdní populace, jaká byla v Moravskoslezských Beskydech před 150 lety.

V květnu 2006 byla ze Slovenska převezena čtyři mláďata, která zajistili slovenští ochranáři přímo z hnízdišť v tanních horách. Mláďata byla umístěna na stanici v Bartošovicích do

Orel skalní s mláďaty

Mládě orla skalního

Konkurence byla ve stěhu

voliéry společně s 33 let starou orlicí Dinou, která jim dočasně poskytla rodičovskou ochranu. V průběhu této doby byla vybudována v lesním porostu v revíru Mořkov na Lesní správě Frenštát pod Radhoštěm prostorná voliéra o rozměrech 10 x 8 x 3 m včetně pozorovacích stanovišť. Dne 4. července 2006 byli orlíci převezeni do připravené voliéry, avšak již bez své adoptivní matky. Zde se připravovali na svůj první let do volné přírody. Během přípravy byli řádně přikrmováni převážně masem různých živočichů. Majestátní lety mladých orlů, které jsme 2. srpna 2006 nad našimi lesy mohli pozorovat, svědčí o dosavadní úspěšnosti daného projektu. Projekt počítá s tím, že bude v letech 2006 až 2010 v Moravskoslezských Beskydech vypuštěno 15 až 20 exemplářů orla skalního. ■

Ing. Vojtěch Pavel
Lesní správce
Foto: Petr Orel

Červencová vedra nesvědčila ani rakům

Je horké červencové ráno. Již osmý den meteorologové předpovídají tropický den, kdy denní teploty přesahují 30 stupňů dle Celsia. Včera večer volala kolegyně ze SCHKO Jizerské hory. Vzhledem k vývoji počasí má obavy o raky v Holubím potoce. Na víkend je mimo, a tak prosí o kontrolu lokality.

S kamarádem Liborem z KI Liberec máme v 8 hodin sraz na hrázi rybníka Šolcák. Z něj severním směrem vytéká zmíněný potok, který protéká převážně listnatými porosty. Po půldruhém kilometru opouští les a u Raspenavy se vlévá do řeky Smědě. Vybaveni lehkou sítkou a kyblíky začínáme postupovat proti proudu od severního okraje lesa. Vyschlé koryto spíše připomíná kamenitou lesní pěšinu po přivalech deště. Jen tu a tam se v terénní prohlubni udržel vlhký písek s valouny, vzácně malá tůňka. To už tušíme, že je zle. Na posledních vlhkých místech obracíme kameny. A první nález. Dospělý rak, a živý! Opatrně s ním do nádoby a rychle dál. Pod plochými kameny je sedm malých ráčků. Loňský přírůstek. Koryši jsou sotva pětcentimetroví. Ti světlí už nemají šanci. Ale tmaví jsou živí a to je dobře.

Mijíme velké prameniště na levém břehu. Dosud stíhá zásobovat vodou rozsáhlou tůň, do které první zachráněné klepetáce vypouštíme. Na tomto místě je nutno zmínit se o vypouštění raka zpět do jeho živlu. Vložíme-li totiž koryše po delším pobytu na suchu ihned do vody, paradoxně se udusí. Vzduch zaplňující žaberní dutinu zabráňuje vniknutí okysličené vody. Postup vypouštění je jednoduchý. Raka uchopíme za hlavohruď a ponoříme ho zvolna hřbetem dolů do vody. Z žáber unikají drobné bubliny, teprve poté ho pustíme. Zdravý jedinec se rychle obrací do normální polohy a odplouvá.

Ale zpět do koryta potoka. V malé štěrbině u žulového balvanu se čerí poslední voda. Pstruh potoční, co se tak akorát vejde do dlaně, rychle pohybuje žábrami. Když se ho dotkne lidská ruka, ani se nebrání. Pobyt v nádobě snáší velmi těžko. Brzy se otáčí břichem vzhůru, ale v tůni rychle přichází k sobě a mizí v dutině pod kořeny. Procházíme zcela suchým 200 metrů dlouhým úsekem. Kameny ani neobracíme. Tady už není šance! Jeden živý středně velký rak pochoduje po vyprahlé písčíně, daleko od nejbližší vody. Další dva očividně vysilení netečně leží ve vlhku pod bývalým splávkem.

Asi kilometr pod rybníkem je ještě hluboká tůň. Raci tu jsou doslova „napáskováni“. Nebudeme je rušit a zbytečně čerit vodu. Tady by měli bez problémů přežít. V okolním bahně je spousta stop. Poznáváme smíčí spárky, lišku, kunu. Trochu bádáme nad kulatou stopou šelmy. Po chvíli se shodujeme, že to je otisk psíka mývalovitého, který se dnes již v okolí běžně vyskytuje. Možná, že ho předešlou noc také zajímali raci. Ale spíše z té gastronomické stránky, kdo ví? Konečně jsme zpět na hrázi. Parno přidalo na intenzitě. S požehnáním lesního správce upouštíme 10 cm vodního sloupce rybníka. Víc nemůžeme. Nechceme ohrozit rybí osádku ani raky, kterých je v zde také dostatek. Vody je málo, vyprahlým korytem daleko nedoteče. Ale každá nová kapka v korytě má cenu života! Rozcházíme se s dobrým pocitem. Celkem jedenašedesát raků říčních, převážně dospělých jedinců, je zachráněno! ■

Text: Oldřich Kobr, LS Frýdlant
Foto: Libor Dostál, KI Liberec

Dospělý samec s atypickým klepetem

První úlovky

A mám ho!

Jak se dařilo vypuštěným sokolům

Přiznám se, že jsem vůbec nečekal tak obrovský zájem o problematiku reintrodukcí sokolů, a především o osudy těch tří našich sokolíků vypuštěných na Novém Hradci Králové v těsném sousedství budovy ředitelství. Protože denně s kolegy z odboru marketingu zodpovídáme spoustu dotazů (což děláme samozřejmě rádi), rozhodl jsem se zrekapitulovat celou akci a seznámit čtenáře nejen se zaznamenanými fakty, ale pokusím se nastítnit i možný osud našich sokolů. Právě v tomto bodě to bude pochopitelně jen pouhá spekulace, nicméně opřená o zkušenosti naše (LČR vypouští sokoly od r. 1996), a také o zkušenosti mnohých dalších subjektů, na jejichž akcích jsem se mohl podílet.

Tedy k té rekapitulaci: Po sestavení vypouštěcí klece a jejím umístění na věž policie ČR (o strastech této akce jste byli informováni v minulém čísle LZ) jsme do ní 26. června pozdě večer umístili 3 sokoly – 1 samce a 2 samice. Jak se ukazuje, moje tehdejší neochota k jejich oficiálnímu pojmenování z důvodu reálné možných komplikací včetně jejich úhynu (celkově se ztráty všech našich vypuštěných sokolů blíží 50 %), nebyla příliš úspěšná, protože někteří kolegové jim stejné jména přidělili. Uvnitř vypouštěcí klece, odkud měli přes mřížku rozhled, byli sokoli kmeni do 7. července, kdy za přítomnosti novinářů a dvou televizních kamer mohli poprvé vylétnout a pak se již zcela volně pohybovat. Samozřejmě, že jsme si všichni vroucně přáli, aby se nevzdálili daleko a vraceli se až do doby, kdy budou letově i lovecky tak výkonní, že další naše pomoc nebude již potřeba. K návratům je měli lákat i předkládání neoškubání holuby, zbavení pouze zaživacího traktu. Při vzpomínce na samotné vypuštění mi ještě nyní není zcela dobře. Po otevření čelní mřížky prakticky současně samec a jedna samice vylétli ven, zatímco druhá samice zůstala v kleci. A protože mě velmi zajímalo vědět, kam se ti dva průzkumníci na svůj první let vydali, šel jsem je hledat. Jaké však bylo mé překvapení (smíšené přímou s hrůzou), když mi vzápětí hlas z mobilu oznamoval: „Už je nehledajte, my jsme si jednoho nafilmovali, jak krásně ulovil holuba přímo na vypouštěcí věži, přijďte, ukážem vám to“. Následnou rekonstrukcí této události vychází najevo, že zatímco jedna samice stále ještě otálí uvnitř klece, nahoru na vrchol věže přilétá poštolka s myši a s chutí se pouští do jídla. Zcela zaujata hostinou si vůbec nevšímá, že se k ní rychlými záběry mohutných křídel blíží ještě rábí samice, která ji v letu uchvacuje a klouzavým letem odná-

ší za silnici do lesa. Byl jsem tehdy moc rád, že nešlo o jednoho z našich sokolů. Takový je však zákon přírody – ten, kdo jen na chvíli ztratí obezřetnost, ji už nebude potřebovat.

V následujících třech dnech se vypuštění sokoli pohybovali v okolí klece, samec ovšem byl ze všech neaktivnější. Již v sobotu bravurně létal mezi hvězdárnou a Roudničkou, tedy více než kilometr daleko, a v neděli dopoledne tam kroužil na modré obloze tak vysoko, že nebylo možno jej spatřit. Mohl být klidně i kilometr vysoko. Mezi svými výlety odpočíval na věži kostela na Novém Hradci, což nebylo po chuti místním holubům. Ti se pro jistotu zdržovali v uctivé vzdálenosti. Obě samice posedávaly na borových výstavcích nedaleko věže a oproti svému

bratříčkovi (všichni tři jsou sourozenci) byly dosti líné. V pondělí ráno, tedy tři dny od vypuštění, k mé velké radosti všichni svorně seděli na věži nad klecí, ve které pro mě jako obvykle byli připraveni tři holubi. Sokoly jsem nafilmoval, vyfotil a spolu s kolegy jsme se z nich radovali. Tak to bylo ještě v půl deváté. Ale už za půl hodiny zjišťuji, že zatímco samice jsou na svých místech, samec je pryč a navíc mlčí i rádio nastavené na příjem signálu jeho vysílače. Hned jsem ho začal hledat a jaké bylo mé překvapení, když od Koliby (asi 3 km od Hradce směrem na Svitavy) jsem signál zaslechl ze směru od Vamberka. Jedu tam, ale z kopce nad Vamberkem už signál slyším od Letohradu. Z rozhledny na Androlově vrchu nad Ustím nad Orlicí milého sokolíka slyším již od Lanškrouna, z Lanškrouna jej zaměřuji již proti Moravské Třebové a z Křížového vrchu nad Moravskou Třebovou se signál ozývá od Mohelnice. Jedu tedy tím směrem a po 18. hodině nacházím spokojeně sedícího sokola v lese, v porostní stěně nad mlazinou, nějakých 100 metrů za točícími se vrtulemi dvou větrných elektráren na kopci u Studené Loučky před Mohelnicí.

Ráno před rozedněním jsem již připraven na místě, samec se v ranním slunci probírá, protahuje nohy i křídla a teprve o půl deváté vzlétá, dvakrát zakrouží nad místem svého nocoviště a odlétá směrem k Bouzovu. Jedu tam a věže hradu slyším signál od obce Luká, pak od Prostějova a z kopců nad Prostějovem chytám již jen slaboulinký signál od Zlína. Když jsem večer dorazil na Hostýn, ani odtud, ani z okolních kopců již nebylo možno signál zachytit. Co však horšího, při telefonickém dotazu na obě samice mi kolegové sdělují, že je vidět jen jedna a jsou plni obav, aby se té druhé něco nestalo. A pokud ano, abychom ji co nejdříve našli a pomohli jí. Nezbyvá než jet zpět. Ještě v noci obě samice lokalizují a zjišťují, že jsou v pořádku. Za samcem se vydávám v sobotu, ale ani po dvou následujících dnech strávených jeho hledáním na Slovensku včetně letu malým letadlem (mimořádně, vzhledem k turbulencím pěkně nepříjemná záležitost) nejsem v otázce jeho dalšího osudu moudřejší.

Naštěstí obě samice se zdržují v okolí klece, kam se každý den večer přilétají nakrmit. Hodinu přiletu i záznam na videu ve ves-

Krmení v přímém přenosu

tibulu ředitelství ochotně zaznamenává služba v recepci a tyto údaje velmi pomáhají při zpracování a vyhodnocování průběhu osamostatňování sokolic. V teplém počasí se však k přípravnému krmení slétává stále větší počet vos, takže si zakrátko připadám jako včelař při prohlídce úlů. Vosy ale znervózňují i obě samice, které občas při jídle několikrát rychle vyskočí ven z klece a zase dovnitř. Konečně se odhodlávám něco s těmi vosami podniknout, nechce se mi však do toho, i vos je živý a navíc i obdivuhodný tvor. Do klece dávám čtyři láhve – dvě s pivem, jednu s cocacolou a jednu s citronovou minerálkou. Druhý den však nacházím jen 6 vos plavoucích v kole, další návnady nezabírají. Proto vyrábím lapač vlastní výroby – krabici, do které dávám maso z holubů a k vyříznutému většímu otvoru těsně přilepuji plastovou láhev. Malými dírami vosy lezou dovnitř a s kousky masa odlétají velkou dírou proti světlu do láhve, kde padají do vody s Jarem. Za první den se jich chytilo 184 a úspěšný odchyt zaznamenávám i v dalších dnech, což se postupně projevuje i na klidném krmení sokolů.

Pak je situace více méně stabilní, obě samice se zdržují spolu, krmí se, létají i odpočívají v těsné blízkosti. Asi 8. den po vypuštění jsem v podvečer pozoroval smělý střemhlavý útok jedné z nich na netopýra nad dvorem ředitelství, ale minula ho. Obě společně podnikají menší výlety do okolí Hradce, jednou k rybníku Stříbrňáku, podruhé zase k rybníkům mezi Biřičkou a Roudničkou, kde se honí s pochopy rákosními. Tak to jde až do 9. srpna, kdy jsem asi hodinu před půlnocí naposledy slyšel signál jedné samice ze směru od Borohrádku, ale bohužel nemohu soudit, kde přesně se pták nacházel. Připadlo mi, že mohl být velmi daleko, ale pokud by byl za horizontem, vzdálenost mohla být podstatně menší. Při následném hledání signálu z Velké Deštné v Orlických horách jsem neměl úspěch (a i s ohledem na proražení chladiče u půjčeného auta se mi ten den všeobecně nedařilo). I v dalších dnech jsme se s kolegy z odboru pokoušeli sokola nalézt, ale opět bezvýsledně. Zbývající samice nám však doposud (18. 8.) dělá samou radost, podniká výlety do okolí Hradce, jednou je v Dobřenicích, pak v Černilově a v Bukovině, hned nato ve Vysoké a v Opatovicích. Sem tam prožene hřivnáče, někdy poštolku. Doposud jsme neměli štěstí ji zastihnout při úspěšném lovu, ale podle několika indicií včetně několikadenní absence u vypouštěcí klece se stále předkládanými holuby lze bez obav počítat s jejími občasnými loveckými úspěchy a tedy i s tím, že naši pomoc již moc dlouho potřebovat nebude.

Celkově lze tuto reintrodukcí u obou samic považovat za úspěšnou, u samce ale mám smíšené pocity. Obvykle k osamostatňování dochází spíše v řádu týdnů než dnů, současně však všichni tři sokoli byli při vypuštění již podstatně vyspělejší (starší), navíc samci jsou při stejném věku mnohem aktivnější než samice. To, že se sám dobrovolně vydal na tak dalekou cestu, byť za dobrého počasí a po větru, navíc od klece s vždy připravenou potravou, také svádí k úvaze, že si musel být sám sebou dost jistý. I při pozorování na nocovišti daleko od „domova“ působil dobrým dojmem, rozhodně na něm nebylo patrné vysílení. Navíc se oproti samicím zdržoval přímo ve městě, takže není nepravděpodobné, že by se na své cestě mohl živit odrostlými městskými holubaty, kterých je všude dostatek. Jeho signál už v této chvíli patrně nelze zachytit, protože životnost baterií se blíží ke konci. Je však naděje, že se s ním ještě setkáme, třeba i po letech. Vždyť jsem například nedávno obdržel od kolegů z Polska zprávu, že pravděpodobně jeden z našich sokolů – samec vypuštěný v Broumově v r. 2004 – žije v páru se samičí nedaleko od hranic. Mailová zpráva obsahuje i přiloženou poměrně zdařilou fotku samce v letu s oběma kroužky na nohou, takže zbývá sokola „odečíst“ silným dalekohledem.

Právě zahnízdění reintrodukovaných sokolů je tím nejlepším hmatatelným výsledkem, bohužel k němu dochází až třetím rokem po vypuštění (sokoli, rarozi a např. i jestřáb jsou pohlavně dospělí zhruba ve třech letech) a mezi tím se sokoli pohybují na rozsáhlém území. Bez nadsázky mohou procesto-

Dvojportrét

Holubi chutnali i vosám

vat značnou část Evropy, než se někde usadí. Např. samice vypuštěná v Bavorsku zahnízdila v Holandsku a její dcera pak na severu na německopolském pomezí, více než 1000 km od místa vylhnutí. Tak přejme našim sokolům k přežití, aby se vyhnuli všem přirozeným predátorům – kunám, liškám, výřům a dalším, ale i nástrahám vytvořeným lidmi, elektrickým vedením, proskleným plochám apod. Přejme jim ale i úspěšné zahnízdění a vyvedení vlastního potomstva.

Co zbývá dodat? Poděkovat. Všem pracovníkům ředitelství, všem z recepcie, kteří vytrvale sledovali na monitoru každý přílet ke krmení i odlet a pečlivě vše zaznamenávali, dále mnoha kolegům z venkovního personálu, bez jejichž pomoci a místní znalosti terénu by hledání sokolů nemohlo být úspěšné. Ministerstvu zemědělství za neocenitelnou každoroční podporu, Ministerstvu životního prostředí za kladný přístup k této akci a přínosné podněty. Poděkování právem náleží také Policii ČR za ohromnou podporu, Městským lesům Hradec Králové a mysliveckému sdružení za vstřícnost, a také Krajské veterinární správě, krajskému úřadu a magistrátu v Hradci Králové. V neposlední řadě chci poděkovat i sokolníkům chovatelům, bez jejichž chovatelských úspěchů při rozmnožování vzácných druhů dravců by nebylo možno žádné reintrodukce uskutečnit. Zvláštní poděkování patří i panu RNDr. Pavlu Pecinovi, se kterým již léta spolupracujeme, a jehož celoživotní zkušenosti nám velmi pomáhají. A také dvěma pánům z Broumova, kteří již dnes bohužel mezi námi nejsou – panu Horstu Bauerovi, skvělému fotografovi, díky jehož materiální pomoci a odborným radám mohly vzniknout nádherné fotografie z reintrodukcí, a vynikajícím lesníku panu Václavu Bednaříkovi, který se skromností sobě vlastní informoval o každém jestřábovi, výrově či sokolovi, které každodenně v lesích na Broumovsku potkával. ■

Ing. Petr Zvolánek
Ředitelství LČR

Díl třináctý: Používání stativů

Ve výbavě každého fotografa nesmí chybět stativ. Ať již se jedná o amatéra či profesionála. Proto při koupi stativu musíme mít na paměti i to, že stativ přežije několik fotoaparátů, které budeme postupně vyměňovat a kupovat si dokonalejší.

Všichni fotografové používají stativ vždy, kdy to vyžaduje situace. V každém případě zlepšuje technickou kvalitu snímku a také usnadňuje kompozici obrazu (obr. 1).

Velmi užitečné jsou pro práci s teleobjektivy a rovněž pro makrosnímky. Neostře snímky jsou většinou zapříčiněny pohybem ruky s fotoaparátem, a proto používáme stativ, který znemožní tento nechtěný pohyb.

Stativ musí být v každém případě velmi pevný a stabilní. Pro práci v přírodě vyhovuje stativ – trojnožka, který není dole pevně spojen vzpěrami. To z toho důvodu, že v terénu často vysouváme jednu nohu stativu do strany (obr. 2). Stativy, které mají středové vzpěry, se používají v ateliérech, kde je vždy rovná podložka. Na trhu je obrovská škála různých stativů a vždy záleží na nás, kolik jsme ochotni do tohoto zařízení investovat.

Jak už jsem se zmínil, určitě nesmíme šetřit a musíme si pořídit kvalitní stativ, který bude mít i kvalitní upínací hlavu. Na té rovněž záleží. Stativové hlavy se vyrábějí v různých provedeních a hlavně v různé zátěži. Ten, kdo bude pracovat s těžkými teleobjektivy, musí počítat s tím, že nejen stativ musí být kvalitní, ale i hlava stativu musí odpovídat zátěži. Mnoho fotografů, kteří se zabývají fotografováním krajiny, dodnes používají masivní dřevěné stativy, které pro práci v terénu plně vyhovují (obr. 3). Pokud budeme vybírat nový stativ pro práci v přírodě, nesmíme zapomenout i na to, že někdy budeme potřebovat tvořit makrosnímky a jiné detaily na zemi v terénu. Proto mají některé stativy výsuvnou středovou tyč, která má v dolní části stativový šroub, nebo je možno ji vytáhnout z objímky a otočit. Potom můžeme v takovém případě upevnit fotopřístroj do středu uvnitř trojnožky.

V případě, že používáme dlouhý a těžký teleobjektiv, tak můžeme využít dva stativy. Na jednom je připevněn fotoaparát a druhý podpírá objektiv. Na trhu jsou i různé podpěrky, které umožní připevnit podpěru i z hlavního stativu. Vedle trojnožek, kterých je na trhu opravdu velké množství, můžeme si pořídit i stativ jednonohý. Jedná se o vysouvací tyč, která má při fotografické tvorbě své uplatnění (obr. 4).

Osvědčuje se hlavně v přírodě, kdy chodíme a stopujeme různá zvířata. Na rozdíl od trojnožek je jednonohý stativ poměrně velmi lehký a plně nahradí trojnožku. Podobně jako mají stativy různé hlavy pro upevnění, mají i tyto jednonohé stativy, kam můžeme upevnit otočnou hlavu či naklápěcí kloub.

Navštívíme-li specializovanou prodejnu, najdeme tam i řadu příslušenství ke stativům. Jedná se o různé doplňky a zařízení k fotografování. Jde např. i o stativovou svěrku s kulovou hlavou, která se může využít pro upevnění fotoaparátu na posedu (obr. 5). Podobný „malý“ stativ je vyráběn pro přilnutí na okno automobilu, kde se přichytí a poskytuje pevnou oporu. ■

Jaromír Zumr st.

Obr. č. 1

Obr. č. 2

Obr. č. 3

Obr. č. 4

Obr. č. 5

Za skřítky do údolí

Amfiteátr hradu Valečov u Mnichova Hradiště se 15. července rozzářil dětským smíchem. Již posedmé se zde uskutečnil Den s Lesy České republiky.

Zasoutěžit si přijeli převážně již tradiční účastníci, kteří tuto akci v polovině července již netrpělivě vyhlížejí. Ráno je všechny přivítalo slunné počasí s nebem bez mráčku a tím dobře připravených zaměstnanců lesní správy Nymburk. Ti pro rodiče s dětmi nachystali v areálu hradu 5 soutěžních stánovišť, na kterých si všichni mohli prověřit svoje znalosti přírody, ale i šikovnost při řezání dřeva, šplhání po provaze nebo střílení ze vzduchovky. Do nelehkého klání se pustilo celkem 133 odvážlivců a byť by se našly okamžiky zaváhání, nakonec zvítězili všichni. Každý si domů odnesl drobnou odměnu a ti, kteří měli štěstí, i hodnotnější dárek z tomboly. Pro vysílené účastníky bylo přichystané občerstvení v podobě špekáčků. Po zotavení mohli pak všichni napjatě sledovat povídání o dravcích, které sem přivezl a předvedl Daniel Dobrkovský. Celý den pak byl zakončen veselou pohádkou plnou písniček uvedenou divadlem Minaret, ve které se děti dozvěděly, jak se mají skřítky v údolí. Letošní ročník byl velice vydařený, a tak doufáme, že se zde za rok opět setkáme. ■

Bc. Anežka Pavlišová

Řežeme dříví na polínka...

Mezi mosty v Písku

Mezi novým a Kamenným mostem v Písku na řece Otavě plave vor. Není to ledajaký vor, ale vor bytelný, svázaný z pořádné kulatiny z českých lesů. Vorařství mělo v jižních Čechách na jihočeských řekách velkou tradici, a tak není náhodou, že se zde v Písku o letošních prázdninách konají Vorařské slavnosti.

Abychom je obohatili také my, rozhodli jsme se zde uspořádat pro rodiče s dětmi dětský den.

Akce měla trochu netradiční charakter, neboť koberec z mechu s pichlavými šiškami jsme vyměnili za dlažbu na nábřeží a stín borovic, buků a smrků za pivovarské slunečníky. Zkrátka: „Když nejde hora k Mohamedovi...“

V zadumání

Krásný letní den přímo vyzýval k procházkám a přichystané hry byly pro děti lákavým překvapením. Kromě poznávání bylin, dřevin a hub jsme prověřili dětský čich a fantazii u pytlíčků s voňavými bylinkami, a také šikovnost při poznávání semínek lesních dřevin, které nám věnoval SZ Týniště nad Orlicí. Velký ohlas a nadšení sklidili lesníci z LS Hluboká nad Vltavou, kteří pro děti přichystali skvělou expozici o myslivosti a všichni dokázali, že mají báječný talent pro práci s našimi nejmladšími. Každé dítě si chtělo alespoň na chvíli podržet v dlani srnčí nebo jelení shoz a nesměle hladilo vyčiněné kůže. Oči se rozzářily jak hvězdy při setkání drobné dětské dlaně s tvrdými štětina- mi divočáka nebo měkkou a poddajnou kůží lišky. Zpestřením pěkného odpoledne se stali i píseční sokolníci. Jejich majestátní opeření svěření vzbuzovali obdiv i zájem. „A na co má ten pták tu čepičku?“ „A k čemu potřebuje rolničky?“ Dětská zvědavost je nekonečná, ale ochotní sokolníci trpělivě odpovídali na všechny dětské dotazy a nezmátly je ani „základní“ otázky rodičů. Den s našimi nejmladšími se vydařil, přesvědčily nás jejich úsměvy a nadšení. Děti se dozvěděly spoustu nových informací, ale co je nejdůležitější, hlavně je to moc bavilo. A nás samozřejmě taky. ■

OM

Lesní správa Frýdek–Místek je s veřejností v častém kontaktu

Lesníci na lesní správě Frýdek–Místek jsou v častém kontaktu s veřejností, zvláště s nejmladší generací. Pravidelně se každoročně zapojují do akce „Den s LČR“ – dopoledne plné soutěží a her, samozřejmě v lese a s lesní tematikou.

Děti se tak mohou zábavnou formou dozvědět věci, které se do školních učebnic nepíší (a mnohdy ani nemohou). Zapojením více smyslů najednou si navíc zapamatují informace lépe, než kdyby se je „biflovaly“ z knih. Kdo si jednou sáhne na sovi peří, ten si jeho jemnost bude pamatovat hodně dlouho. Děti ze základní školy Morávka a z „Ekoškoly“ ze sousedního Raškovic, které se akce s LČR poslední den letošního školního roku zúčastnily a prošly trasou dlouhou asi 4km s pěti zastaveními, rozhodně nebyly v lese poprvé. Na obou školách totiž běží dlouhodobý program lesní pedagogiky, který má dětem pomoci vytvořit si kladný vztah k lesu a přírodě. Dalším místem, kde odborníci poskytují své informace a laická veřejnost má možnost se něco nového dovědět, jsou naučné stezky. V sobotu 24. června byla v obci Morávka otevřena nová stezka nazvaná Prameny řeky Morávky. Lesní správa Frýdek–Místek se v rámci Programu 2000 na vybudování této naučné stezky finančně podílela. Na devíti zastaveních s dřevěnými naučnými tabulemi se návštěvník postupně seznámí s horním tokem řeky, která výrazně utváří ráz zdejší krajiny i osudy místních lidí. Osmá tabule naučné stezky je věnována státnímu podniku Lesy ČR, zejména rekreačním funkcím lesa, Programu 2000 a historii beskydských lesů s důrazem na téměř devadesát let trvající hospodaření podniku státních lesů, v jehož průběhu došlo v povodí řeky Morávky ke zvýšení plochy lesa a podílu zastoupení buku v okolních lesních porostech. Návštěvník se z dřevěných tabulí postupně dozví také zajímavosti o Chráněné krajinné oblasti Beskydy, informace o výstavbě místní přehrady, ale také zjistí, že bez vody v údolní nádrži Morávka by nebylo pivo Radegast. Každá tabule je doplněna zkrácenou verzí anglickou, německou a polskou.

Na stezce Prameny řeky Morávky

Trasa dlouhá celkem asi patnáct kilometrů vede z parkoviště na Lipovém v Morávce až na slovenskou hranici. Po cestě je také několik odpočinkových posezení, z nichž jedno je vytvořeno u pařezu stromu, který na Vánoce r. 1999 zdobil náměstí ve Vatikánu. Trasa vede po pátou tabuli po asfaltové cestě, dále po zelené turistické značce, která směřuje na Bílý Kříž. K tomuto pátému zastavení, které je umístěno na konečné zastávce autobusu na Morávce u „Bebka“, se dá dojet autem, zbylé asi čtyři kilometry trasy musejí návštěvníci zdolat pěšky nebo na kole. ■

Ing. Jan Rohan,
lesní správce

O vědomostní soutěže je mezi dětmi zájem

Výsledky měření odtoku jsou možná trochu překvapivé

V letošním 6. čísle Lesu Zdar jsme představili první ze tří severomoravských výzkumných povodí. V dnešním pokračování se vydáme na LS Frenštát pod Radhoštěm, kde se nachází druhý z beskydských experimentálních objektů Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti. Je to povodí Malá Ráztoka poblíž Trojanovic. Má rozlohu 207,6 ha a leží v rozmezí nadmořských výšek 602 až 1084 m na severních až severozápadních svazích Moravskoslezských Beskyd, tzv. „Předních hor“.

Historie zdejšího výzkumu vychází ze stejných východisek jako u již dříve představeného povodí Červík. Také zde započalo sledování jednotlivých složek vodní bilance porostů už v roce 1953. Na rozdíl od povodí Červík s převážně smrkovými porosty zde výrazně dominoval buk, s převahou mýtných porostů. Modelovým záměrem výzkumu zde bylo dosažení opačné změny v dřevinné skladbě oproti Červíku. Tedy umělá obnova s převahou smrku. Původním cílem bylo zjistit, zda a jak se tyto změny projeví v režimu odtoku vody z povodí. Ve světle této metodiky je nutno posuzovat zde provedenou porostní obnovu, nelze ji chápat jako návod k opakování. Takto provedená obnova zároveň do určité míry reprezentuje i trendy, které ve 2. polovině 20. století bohužel převažovaly i v hospodářských lesích této oblasti, tedy převážně velkoplošné holosečné hospodaření s umělou obnovou zaměřenou výlučně na smrk. Vynikající genové zdroje buku, který se zde hojně vyskytuje, tehdy nebyly plnohodnotně využívány pro přirozenou obnovu.

Silvestrovský teplotní šok

Na počátku roku 1979 byly porosty postiženy teplotním šokem z prudkého ochlazení. Rozdíl teplot mezi denním

minimem a denním maximem ve dnech 31.12.1978 a 1.1.1979 činil 28,3 °C na Lysé hoře a 31,4 °C ve Frenštátě pod Radhoštěm. Poškození stromů, ke kterému v tomto období došlo, mělo různorodý charakter. Ve smrkových porostech ve všech věkových stupních došlo ke zčervenání jehlic a postupnému opadu až k úhynu stromu. Obdobně byly poškozeny i bukové porosty, nejvíce ve výškovém pásmu 700 - 900 m n. m. Mrazem byly zničeny pupeny. Olistění bukových porostů bylo jen částečné. V roce 2000 bylo na povodí provedeno dendroekologické hodnocení, na základě odběru vývrtů z jednotlivých stromů v 95 letém porostu buku. Prokázalo se, že v těchto horských podmínkách s dostatkem srážek závisí přírůst buku více na teplotách než na úhrnu srážek. Přírůst negativně ovlivňují zejména právě teplotní extrém. Vztah mezi přírůstem a srážkami nebyl statisticky průkazný.

Měření vodní bilance

Podívejme se nyní, jak se vlastně jednotlivé prvky vodní bilance sledují. Základem je měření atmosférických srážek jako vstupu vody do povodí. Ty se měří celoročně, a to pevnými srážkoměry s akumulací, tzv. totalizátory, rozmístěnými

Zimní letecký snímek povodí Malá Ráztoka (vyznačeno rozvodnicí)

mi na rozvodnicích i uvnitř plochy povodí. V zimě jsou naplněny nemrznoucím roztokem, takže je možno měřit i vodní hodnotu sněhové pokrývky. Jejich údaje jsou přepočteny na celou plochu povodí tzv. Hortonovou metodou. Pro kontrolu časového průběhu srážek slouží elektronický srážkoměr, napojený na digitální ústřednu poblíž měrného žlabu. Zděný kamenný žlab s přesně definovaným průtočným profilem je místem, kde je ve vodním toku přesně měřen odtok vody z povodí. Ten se odvozuje od výšky hladiny v měrném profilu. Výška hladiny je trvale registrována pomocí limnigrafu, po provedené modernizaci v 90. letech je použita také ultrazvuková metoda. Ta spočívá v měření odrazu ultrazvukového paprsku od vodní hladiny. Změřené hodnoty, spolu s dalšími údaji o teplotách, vlhkosti vzduchu, srážkách a slunečním záření jsou odesílány do automatické digitální ústředny, odkud jsou stahovány k dalšímu zpracování.

Co se prokázalo

Vyhodnocení dosavadního průběhu měření srážkoodtokového vztahu na povodí prokázalo oproti původním předpokladům výrazně menší reakci na provedené obnovní zásahy. Variabilita přírodních podmínek a vlivů (klimatické, půdní) je totiž tak velká, že často nelze z krátkodobého pohledu statisticky průkazně rozlišit změny, způsobené úpravou způsobu hospodaření v lesích. I zde se potvrdilo, že během obnovy porostů krátkodobě nejvíce ovlivňují odtoky vody použité přibližovací technologie, pokud narušují půdní povrch a způsobují nebo urychlují erozi. Naopak při udržení příznivých fyzikálních a chemických vlastností půdy je její retenční schopnost z velké části zachována i během fáze obnovy porostu. Je pochopitelné, že spotřeba vody porostem v té době poklesne, infiltrace vody do půdy ale může pokračovat díky tlejícím vertikálním kořenovým zbytkům a organické hmotě v půdě. Důležité je, aby následný porost svým kořenovým systémem brzy opět převzal tuto funkci. Samozřejmě při podrobném hospodaření je tento proces ještě příznivější, navíc nedochází ani k výraznější mineralizaci humusu a jeho úbytku. Zastoupení melioračních a zpevňujících dřevin, zejména buku, je významné nejen z hlediska mechanické stability porostu, ale

Uzávěrový profil s limnigrafickou budkou na povodí Malá Ráztoka

také z hlediska stavu půdy. Buk je vzhledem k hloubce kořenového systému schopen lépe vracet do koloběhu živiny prvky z hlubších půdních horizontů. Bukový opad také svým obsahem vápníku příznivě působí na okyselené svrchní horizonty půdy a udržuje je v příznivém stavu. Vliv dřevinné skladby na vodní režim povodí je tedy převážně zprostředkovaný a působí zejména přes půdní poměry.

Závěrem si připomeňme, že přes nespornou unikátní délku padesátileté časové řady měření se stále jedná jen o polovinu doby obmýti zdejších porostů. Pokud se podaří udržet sledování i po další období, může nám v dnešním měnícím se prostředí přinést ještě celou řadu zajímavých poznatků. ■

Ing. Milan Bíba, CSc, Ing. Zdeněk Vícha,
Ing. Zuzana Oceánská
VÚLHM Jíloviště – Strnady
Ing. Vojtěch Pavel
LČR, s.p., LS Frenštát p. Radhoštěm
Foto: Ing. Jan Vondra

Pohled z ptačí perspektivy na povodí Malá Ráztoka a obec Trojanovice

Konopištská střelnice ve Vráži se za pár let proslavila po celé Evropě

Ředitele Lesního závodu Konopiště jsem poprvé navštívil u příležitosti střeleckého poháru, který se svými spolupracovníky každoročně pořádá pro zaměstnance Lesů české republiky. Lovecká střelba patří k výkonu povolání lesáků. Díky lesnímu závodu Konopiště mají zaměstnanci podniku možnost pravidelně se setkávat a měřit své síly v loveckém parkúru, který je od loveckého střelctví přímo odvozen.

Sportovní disciplína lovecký parkúr je ve světě nesmírně oblíbená. V řadě zemí má dlouholetou tradici i širokou základnu. V zemích jako je USA, Velká Británie, Francie, Německo nebo Itálie se již dlouho pořádají střelecké soutěže právě v loveckém parkúru.

V posledních letech se k těmto „ostříleným veteránům“ přidala i Česká republika. Pro Lesy České republiky je potěšitelné, že právě díky usilovné práci a úspěchům zaměstnanců Lesního závodu Konopiště.

Ředitel Lesního závodu Konopiště Ing. Miroslav Jankovský

Můj druhý rozhovor s ing. Miroslavem Jankovským se proto stočil právě na střelctví:

„Do funkce ředitele Lesního závodu Konopiště jsem nastoupil v roce 1997,“ řekl mi. „Do té doby jsem z brokovnice vůbec nestřílel. Po nástupu do funkce jsem se však musel účastnit řady akcí, při kterých by to bez pušky nešlo. Právě při jedné z nich jsem si uvědomil, že bych se měl naučit střílet a pořídil si brokovnici. Jeden z německých

hostů mi nabídl, abych přijel do Německa na akci, na které si mohu flintu vyzkoušet, a když budu spokojený, tak si ji mohu koupit. Nabídku jsem přijal. K mému překvapení bylo tou akcí mistrovství Německa v loveckém parkúru. Poprvé jsem tak mohl vidět skutečně kvalitní střeleckou soutěž v zemi, ve které má lovecké střelctví bohatou tradici. Musím říci, že mě lovecký parkúr uchvátil a rozhodl jsem se zkusit něco podobného také u nás. Proto jsme upravili střelnici ve Vráži u Chocerad tak, aby lépe vyhovovala podmínkám našich závodových soutěží. Hájenka byla opravená, postavili jsme kazatelnu a altán. Finančně nás to příliš nezatížilo, protože materiál na stavbu altánu jsme si zajistili z filmových kulís postavených na Konopišti zahraničním filmovým štábem při natáčení nějakého filmu. Z materiálu, který jsme dostali za demontáž a odstranění kulís, jsme kromě altánu postavili ještě loveckou chatu. Vrháčky jsme získali zdarma z rekonstruované německé střelnice. To vše se stalo zhruba v pololetí roku 1999.“

Ovšem od zřízení střelnice lesního závodu k prestižním akcím vede obvykle velmi dlouhá cesta. Jak jste to na Lesním závodu Konopiště zvládli?

„Situace dostala opravdu neskutečný spád. Nově zřízenou střelnici jsme otevřeli v srpnu 1999 závodovými střelbami. Shodou okolností se o naší aktivitě dozvěděl Ing. Antonín Walter, prezident asociace střelců na asfaltové terče v ČR, který nás požádal, jestli bychom neuspořádali mistrovství republiky. Žádost to byla sice překvapivá, ale pustili jsme se do toho. Z našich lesníků se stali přes noc rozhodčí parkúru. Bylo obdivuhodné jak rychle dokázali vstřebat potřebné znalosti. Výhodou pro ně byla příbuznost disciplíny s lovem. I tak však prokázali schopnost rychle se zorientovat v problematice a plnit veškeré úkoly, které s funkcí rozhodčího souvisí. Na našem prvním mistrovství se střílelo ze šesti střílišť. Soutěže se zúčastnilo 70 střelců a mohu říci, že byli všichni spokojeni.“

Do Vráže začali jezdit zahraniční střelci, z nichž mnozí jsou uznávanými osobnostmi právě v loveckém parkúru. Zaujalo je prostředí střelnice, lidi, kteří zde vytvářejí zázemí, dobrá organizace, úroveň stravování, a třeba i to, že členitý terén zde poskytuje střelcům příležitost pro kvalitní střelbu a přináší mimořádný zážitek. „Zřejmě i díky tomu jsme dostali příležitost uspořádat v roce 2001 první mezinárodní závod Grand Prix,“ říká Ing. Jankovský. „Již po této první Grand Prix jsme zaznamenali dobrý ohlas v zahraničí. Proto jsme požádali světovou organizaci FITASC, která sídlí v Paříži, o možnost uspořádat v roce 2003 evropský šampionát. Presentaci návrhu jsme přivezli do Paříže a uspěli jsme. Zde musím zmínit i podporu

Areál střelnice ve Vráži

některých významných osobností těchto soutěží. Především několikanásobného mistra světa pana George Digweda z Anglie, který zaslal FITASC doporučující dopis, ve kterém shrnul důvody, které hovořily v náš prospěch. I díky jeho pomoci jsme převálcovali Anglii, Itálii i Francii. Jako generálku na mistrovství Evropy jsme v roce 2002 uspořádali závod světového poháru. Zúčastnilo se ho 220 střelců a ohlas byl skutečně vynikající. Svědčí o tom i skutečnost, že již dva měsíce před uzávěrkou mistrovství Evropy jsme měli naplněn maximální počet střelců, tedy 600!

O mistrovství se pochvalně psalo po celé Evropě, i na britských ostrovech. Výborně ho zvládli i zaměstnanci LČR, a to včetně základů cizojazyčné komunikace, protože se museli naučit základní výrazy v angličtině. A museli se také stát mezinárodními rozhodčími. První z nich skládal zkoušky při závodech ve Francii, další tři v Německu. Ostatní složili zkoušky během závodů ve Vráži. Dnes je k dispozici 21 mezinárodně uznaných rozhodčích. Přimo na lesním závodě jich pracuje 15. Ostatní jsou buď bývalí zaměstnanci, nebo děti zaměstnanců. „Vynikající práci při organizaci a zajištění závodů odvádí Vlasta Sahula, Luděk Císař, Jarda Hrouda, Hubert Stejskal, Hanka Albertová a další,“ říká ředitel Jankovský. „Pro většinu z nich je to práce navíc, mimo jejich běžné úkoly.“

No, a aby těch úspěchů nebylo málo, rozhodla FITASC o tom, že se v příštím roce bude na Konopišti konat mistrovství světa! „Pro srovnání uvedu, že například Anglie o jeho uspořádání musela bojovat 25 roků,“ říká Ing. Jan-

kovský. „Získat pořadatelsví mistrovství světa opravdu není jednoduchou záležitostí a vyžaduje dobré reference. V minulých letech ho pořádali např. Nový Zéland, Jihoafrická republika a letos USA. U nás proběhne na 20 střelištích a nebude ve Vráži, ale v konopištské bažantnici. Důvodů je hned několik. Mistrovství světa by mělo být na místě, kde dosud nikdo z účastníků nestřílel. Jde o regulérnost podmínek. Navíc je třeba vzít v úvahu, že velkou část soutěžících tvoří kategorie superveteránů (nad 65 let) a součástí mistrovství je soutěž handicapovaných střelců (vozičkářů). Terénní podmínky střelnice ve Vráži nejsou pro tyto kategorie střelců vhodné.“

Taková megaakce, jakou je mistrovství světa, je organizačně nesmírně náročnou záležitostí. Vždyť jenom vrhaček je zapotřebí zajistit celou stovku a k nim 130 až 140 autobaterií. Pak přístřešky, toalety, doprava, stravování... „Není toho málo, ale po předchozích zkušenostech předpokládám, že vše zvládneme,“ říká ředitel Jankovský. „Na závěr chci ještě zdůraznit, že je pro nás velkou výhodou, že nás zastřešuje podnik. Sponzorihg není ještě v České republice na příliš vysoké úrovni a podnikové zázemí nám ho plně nahrazuje.“

Snad zbývá jen dodat, že ani pro Lesy České republiky úspěchy konopištských střelců a organizátorů nejsou zanedbatelnou devizou. ■

Jan Brandejs
Ředitelství LČR

Návštěva rumunských lesníků na Lesní správě Jeseník

Ve dnech 17. až 21. července 2006 navštívilo Lesní správu Jeseník 16 rumunských lesníků z Lesního závodu Sighet, organizačně začleněného pod Krajské ředitelství Baia Mare. Ubytování se stravou jim zajistili pracovníci lesní správy, na organizaci a zajištění odborných exkurzí se aktivně spolupodíleli pracovníci firem CE WOOD, a. s., All WOOD, a. s., a FORESTA WOOD, a. s.

Hned po příjezdu byli účastníci exkurze přijati lesním správcem Ing. Jaromírem Latnerem, CSc., a jeho zástupci Ing. Jiřím Pňáčkem a Ing. Romanem Bajzou. Ti jim představili Lesní správu Jeseník ze všech možných pohledů, včetně personálního obsazení a zvláštností hospodaření. Poté celou delegaci přijal starosta Města Jeseníku a v současné době také nově zvolený poslanec Parlamentu ČR Ing. Jiří Krátký. Od něj se rumunští kolegové dověděli vše nejen o Městu Jeseníku, jeho historii a perspektivním vývoji, ale také o spolupráci Města Jeseníku s Lesní správou Jeseník. Prohlídkou Vlastivědného muzea ve „Vodní tvrzi“, jež je současně v majetku LČR, s výkladem ředitele Ing. Petra Košackého byl ukončen první den pobytu u nás.

Druhý den, za sponzorského přispění firmy Bonera, s. r. o., absolvovali hosté výjezd lanovkou z Ramzové na Šerák, návštěvu Chaty Jiřího na Šeráku a pěší túru až na Červenohorské sedlo. Revírník ing. Vítězslav Pánek a zástupce lesního správce ing. Roman Bajza je pak seznámili s vývojem stavu vysokohorských porostů, stupněm jejich poškození a všemi aktivitami na jejich obnovu.

V dalším dni rumunští přátelé navštívili oblastní školkou firmy CE WOOD, a. s., v Jeseníku, kde je pánové Petr Dvořák a Michal Ichim seznámili s technologií pěstování sadebního materiálu, produkci této školky a s používanou mechanizací. Manipulačně expedičním skladem firmy All WOOD, a. s., v Písečné je poté provedl Jan Šuba. Z předvedené mechanizace nejvíce zaujala manipulační linka Bailer Zembrod a jeřábová technologie nakládání dříví na vagóny. Přímo v porostech na revíru Javorná se pak hosté seznámili s har-

vestorovou technologií těžby dříví. Těžba zde byla prováděna harvesterem ROTTNE H 20, vyvážka pak vyvážecí soupravou SOLID F 12. Po celou dobu exkurze na těchto pracovištích doplňoval výklad vedoucí střediska lesní výroby Jeseník Jan Ťulpík z firmy CE WOOD, a.s. Po občerstvení poskytnutém touto firmou byli účastníci seznámeni se zvláštnostmi hospodaření v NPR Rejvíz a s revírníkem Pavlem Dvořákem absolvovali trasu naučné stezky na Velké mechové jezírko.

Čtvrtý den hosté navštívili revír Chlum, kde jim revírník Karel Ščudla vysvětlil zásady obnovy lesa, zajišťování MZD, způsoby výchovných zásahů a přímo na místě i technologii výstavby tzv. „ekocesty“. Protože již lesnických disciplín bylo dost, další část dne byla věnována sponzorský zajištěné exkurzi v Pivovaru Holba, a.s., v Hanušovicích, kde se návštěvníci seznámili s technologií výroby piva a při následujícím posezení a občerstvení si mohli toto pivo do sytosti vychutnat. Dlouhý den pak byl ukončen společenským večerem, který zahájil svým vystoupením soubor loveckých trubačů LS Jeseník. Následovaly ukázky zvukových projevů jelena evropského v podání mistra republiky ve vábení jelenu Oldřicha Novobilského a po něm na harmoniku zahrál rumunský lesník Nicolae Grijac. Večer pak pokračoval posezením u grilovaného praseta, dobrého piva a vína s přátelskou výměnou všech dojmů. Oboustranně bylo vysloveno přání na rozšíření této začínající spolupráce. ■

Ing. Jaromír Latner, CSc.
lesní správce

Společné foto před radnicí

Myslivečtí trubači mezinárodně soutěžili na Kladské

Českomoravská myslivecká jednota ve spolupráci s Klubem mysliveckých trubačů a Lesy ČR Hradec Králové uspořádala v sobotu 10. června 2006 již 12. ročník Mezinárodní soutěže mysliveckých trubačů na Kladské.

Soubor „Trubači z Kladské“ slavnostní fanfárou zahájil soutěž v trubení loveckých signálů a hlaholů, kterého se zúčastnilo 27 souborů a 53 sólistů v ladění in B a in Es. Trubači z Holandska, Švýcarska, Rakouska, Slovenska, Čech a Moravy předvedli divákům, a také sami sobě, vynikající výkony a po právu byli odměněni potleskem diváků i pozorně naslouchajících trubačů. Odborná mezinárodní porota ve složení Judr. Vacek, Prof. Čoček a Prof. Stattner z Rakouska měla při hodnocení těžkou úlohu. Na Kladské se sešly vynikající evropské soubory a sólisté.

V souborech ladění in B a in Es se umístil na prvním místě soubor Trubači OMS Přerov. V sólistech ladění in B se umístil na prvním místě pan Ivo Mužný.

V sólistech ladění in Es se umístil na prvním místě pan Matěj Vacek.

Po soutěži se konala v Mariánských Lázních Hubertská mše Es Dur. O velkém zájmu o ni svědčí zcela zaplněný kostel Nanebevzetí Panny Marie. Lovecká hudba je součástí starých mysliveckých tradic a jako taková je národním bohatstvím. To, že patří ke svatohubertské tradici, tato akce ukázala zcela jasně. Přesto se zdá, že lovecká hudba není dosud veřejností plně doceněna. ■

Ing. Miroslav Vaniš
organizátor akce a vedoucí souboru „Trubači z Kladské“

Dotazy, názory a připomínky...

Vážení kolegové, již skoro dva měsíce funguje zpětný informační kanál pro vedení podniku Zelená linka a Zelené schránky. Dovolte nám, abychom některé dotazy, jež se mohou týkat většiny z nás, otiskli i ve vnitrofiremním periodiku. V tomto čísle Lesu zdar tedy poprvé zveřejňujeme vybrané dotazy a připomínky ze Zelených schránek a Zeleného telefonu včetně odpovědí na ně, popř. dalším komentářem. Vybíráme dotazy a připomínky obecného charakteru, u nichž předpokládáme, že budou zajímat všechny zaměstnance. Nejprve se pojdme podívat do kuchyně zelených schránek – jak se Vaše dotazy zpracovávají...

Pokud někdo zavolá či napíše dotaz, je tento dotaz zaznamenán do protokolu o dotazu externím dodavatelem, který uloží jméno. Tento dodavatel (poskytovatel telefonní služby a výběrčí schránek) provádí distribuci dotazů do tématických oblastí dle jednotlivých členů vedení. Např. dotaz k personalistice je směřován na ředitele strategie a personalistiky, dotaz v oblasti finanční na ekonomického ředitele. V této podobě jsou již všechny dotazy anonymní. Jméno je zaznamenáno pouze u externího subjektu, aby se maximálně kryla ochrana tazatele. Příslušný ředitel na dotaz odpoví sám, nebo jej může postoupit ke zpracování. Takto zpracované dotazy přes odbor marketingu zpětně putují k dodavateli, který provede distribuci k zaměstnanci.

Pokud dotaz má závažný charakter a vyžaduje si nějaká systémová opatření, je toto předloženo na poradě vedení a ta uloží příslušnému řediteli nápravu. Takto je pak i vyrozuměn tazající. Klade se přitom opět maximální důraz na ochranu a anonymitu tazatele.

Pevně věříme, že tento nástroj se Vám stane každodenním prostředkem, jak sdělit své pocity a připomínky tak, aby vedení na ně mohlo reagovat či Vám poskytnout relevantní odpověď.

Do zářijového čísla jsme vybrali následující dotazy, které jsou případně ještě doplněny komentářem:

Odměna za OLH

Dobrý den. Pracuji na funkci pozemkáře a mám takovou připomínku nebo podnět. V loňském roce jsem úspěšně absolvoval zkoušky v oboru odborného lesního hospodáře a podle vnitropodnikových pokynů nemám nárok na měsíční odměnu - tuším, že tam je asi 1200 korun pro absolventy těchto zkoušek. Na to mají nárok podle těchto směrnic jenom revírníci. Mně se to zdá diskriminující vzhledem k tomu, že jsem si rozšířil vzdělání a využívám ty znalosti i při své práci. Tak jsem se chtěl zeptat, zda se v budoucnu neuvažuje, že tu odměnu budou dostávat všichni zaměstnanci, kteří tu zkoušku absolvují a přitom na jejich pozici není povinná.

Děkuji tazateli za dotaz a hlavně za zájem si z vlastní iniciativy dále rozšiřovat odborné znalosti a dovednosti a blahopřeji mu k získání pro něj nepovinné náročné zkoušky OLH. Připomínám zároveň, že ji složil v rámci svých pracovních povinností a pracovní doby a na náklady zaměstnavatele. Tím si zvýšil svůj kvalifikační potenciál pro uplatnění i v jiné pracovní pozici. Tazatel má pravdu v tom, že odměna náleží jen pro vyjmenované funkce. Jeho domněnka, že se jedná o diskriminaci, když si zaměstnavatel stanoví podmínky, komu bude příspěvek vyplácet, však není správná. O diskriminaci by se jednalo v případě, kdyby zaměstnavatel určitou kvalifikaci požadoval a rozdílně by přistupoval v odměňování. V součas-

né době o změně Pokynu GR 1/2005 Výkon činnosti odborného lesního hospodáře u LČR zaměstnavatel neuvažuje.

Odbor personální a ekonomiky práce

Zvyšování mezd

Kdy konečně vedení Lesů ČR, s.p., hodlá splnit závazek pod bodem 12, článku VIII Podnikové kolektivní smlouvy na rok 2006 (PKS), tj. navýšení mzdy min. ve výši 3% (skutečnost činí alespoň u mne směšných 1,4%)? Skutečně jsou hospodářské výsledky podniku za první čtvrtletí roku 2006 tak špatné, že nedošlo k jednání o dalším možném růstu mezd, jak se zaměstnavatel zavázal ve výše uvedeném bodě PKS? Čím je odůvodněno, že nově přijímaným zaměstnancům i na referentské funkce jsou vytvořeny „nadstandardní“ mzdové podmínky, v některých případech i dvojnásobku mzdové úrovně zaměstnanců referentských funkcí, kteří u podniku pracují 10 a více let, když odborná fundovanost těchto nových zaměstnanců zdaleka nedosahuje jejich úrovně?

V podnikové kolektivní smlouvě je v kapitole VII Mzdy, odst. 12, sjednáno:

Zaměstnavatel se zavazuje zajistit meziroční růst průměrných výdělků:

- navýšení průměrné mzdy za r.2006 činí nárůst o inflaci zjištěnou dle úředního sdělení Českého statistického úřadu v r. 2005, minimálně však ve výši 3 %,
- po zhodnocení výsledků hospodaření podniku za 1. čtvrtletí roku 2006 budou obě strany jednat o dalším možném růstu mezd (duben 2006).

Uvedený 3% nárůst byl realizován od 1. ledna 2006. Tazateli byla mzda navýšena na základě návrhu jeho nadřízeného (podkladem k navýšení jsou výsledky pracovního hodnocení a posouzení pracovního výkonu vedoucím zaměstnancem).

Další navýšení je v současné době projednáváno s vedením podniku. Zaměstnavatel se zavázal k navýšení průměrné mzdy ve srovnání s rokem 2005 minimálně o 6%.

Noví zaměstnanci byli přijati do nově vzniklých pracovních míst, kde výši mzdy stanovuje trh práce v daném regionu. Podstatné je sledovat popis dané práce, rozsah činností a přidělené odpovědnosti. Bohužel ve společnosti objevují stejné názvy pozic, ovšem s úplným rozdílem pracovní náplně a odpovědností a z tohoto pramení rozdílnost ohodnocení. Vedení si však uvědomuje problematiku mezd a proto pro rok 2007 chystá rozsáhlý vlastní audit, který povede ke standardizaci systému ohodnocení tak, jak je to běžné ve běžných velkých a vyspělých společnostech.

Úsek strategie a personalistiky

Nízké mzdy, upadající prestiž

Vážení pánové v čele LČR, děkuji Vám za nabídku Zeleného telefonu a Zelené schránky a tímto ji využívám. Doufám, že po třech letech personálních kotrmelců ve vedení LČR nastává období stability, kterou podnik velmi potřebuje. Na srdci mi toho leží dost, pro začátek dva stesky:

1. Pracně budovaný obraz LČR u veřejnosti se odvoláním ředitele Olivy a tím, co následovalo, úplně zhroutil. Věřte, že lidé s nimiž přicházím nejen jako revírník do styku, vlastníci i nevládníci lesů, se o dění v LČR dost zajímají. Já jsem jim přitom nemohl vysvětlit, co se s podnikem děje. Většinou jsem říkal, že jde o politickou záležitost a že služby LČR pro vlastníky lesů i pro veřejnost zatím fungují, což je důležité. Nevím, jestli to lidé pochopili. Pokud však chcete obraz LČR u veřejnosti zlepšit, začínáte takřka od nuly.

2. Doufám, že konečně podstatně zvýšíte platy zaměstnanců LČR. Lesnické povolání mívalo značnou prestiž a někteří moji kolegové si myslí, že ji dosud má. Já se sice cítím být součástí lesnického stavu a jsem na to hrdý, ale vidím, že v dnešní době se prestiž profese posuzuje hlavně podle výše příjmů. A v této oblasti se zaměstnanci LČR za posledních 8 let velmi propadli. Těžko se smírím s tím, že můj plat vysokoškolačka s dvaadvacitiletou praxí je na úrovni nástupního platu například čerstvého absolventa stavební fakulty. Přitom zdroje pro zvýšení platů u podniku jsou a vždy byly. Myslím, že někdy mezi lety 1997–2000 vedení LČR udělalo vážnou chybu, že zabrzdilo růst mezd. Do té doby to nebylo tragické. Milá přílepková ve formě oblečení, příspěvku z FKSP, příspěvků na pojištění atd. jsou jen slabou náplastí. Možná namítnete, že jsou u LČR slušně placené manažerské funkce a nic mi nebrání se o ně ucházet, nebo ať hledám v jiném, lukrativnějším oboru. To ale není mým cílem. Vystudoval jsem lesnictví jako tehdy perspektivní obor, baví mě práce s lesem a vždy jsem se chtěl věnovat praktickému lesnictví. K LČR jsem nastoupil v roce 1992 s tím, že revírník bude základním pilířem podniku a bude patřičně ohodnocen. Dnes už o „pilíři“ nikdo nemluví a „patřičně ohodnocení“ stačí tak na přežití od výplaty k výplatě. Věřte tomu, že nízké platy trápí většinu mých kolegů. Obávám se však, že svůj názor, byť anonymně prostřednictvím Zeleného telefonu či schránky, vysloví jen málo z nich. Jsou to pracovníci, kteří mají svou práci rádi, a nechtějí si stěžovat.

Chci se ještě zmínit o náhradách za používání vlastních aut. Náhrady nepočítají s provozem v terénu, kde je spotřeba PHM a opotřebením mnohem vyšší. Vzhledem k novému silničnímu zákonu, bezpečnosti a také určité reprezentaci LČR považuji za nutné, aby si revírník mohl dovolit jezdit v práci autem slušným a bezpečným a ne rozhrkanou škodovkou stodvacítkou či trabantem. Proto i náhrady by měly být mnohem vyšší. Když shrnu tuto svoji připomínku do jedné věty, tak bych si za svoji práci představoval minimálně dvojnásobný plat a dvojnásobnou náhradu za auto.

Ad 1) Ano, plně se ztotožňuji z názorem tazatele, že LČR začíná s komunikací od nuly. Ovšem nejsem již tak pesimistický, že není na co navázat. Lesy ČR velká firma a jistá setrvačnost u takto velkých firem funguje. Důležitým úkolem je dělat komunikaci efektivně a neustále si zjišťovat zpětnou vazbu cílových skupin a oprostít se od vlastních, někdy příliš subjektivních pocitů. Proto jsem začal zevrubným trackingovým výzkumem, se kterým Vás budeme seznamovat i v našem periodiku.

Odbor marketingu a PR

Ad 2) Autorovi podnětu předkládám vývoj inflace a průměrného výdělku (PV) v LČR od vzniku podniku a pro srovnání v druhé tabulce Přehled o průměrném výdělku a inflaci, kde je srovnání s průměrným výdělkem v ČR.

Za zmínku stojí rok 2005, kdy se projevil nárůst mezd, který byl vyvolán velmi dobrým hospodářským výsledkem.

V roce 2006 je očekáván nárůst průměrného výdělku minimálně o 6%. Nárůstem mezd se vedení podniku zabývá a je každoročním předmětem kolektivního vyjednávání.

Jedna věc je nastavení systému motivačních složek, které povedou ke kvalitnějšímu výkonu zaměstnanců a tím i vyššímu ohodnocení. Tímto se bude vedení podniku zabývat v roce 2007 tak jak to bylo zmíněno v předchozím dotazu. Tento systém by pak měl standardizovat celý mzdový systém a nastavit nesubjektivní spravedlivost v odměňování zaměstnanců.

Náhrady za používání soukromých vozidel se řídí zákonem o cestovních náhradách. Náhrady vyplácené v LČR jsou v naprostém souladu s tímto zákonem. Jakékoliv navýšení mimo rámec zákona je zatíženo daňově jak pro zaměstnavatele, tak i pro zaměstnance.

Rok	inflace (%)	PV (%)	rok	prům. výdělek	nárůst (%)
			1992	5 264	100,00
1993	20,8	25,97	1993	6 631	125,97
1994	10,01	2,92	1994	7 488	112,92
1995	9,11	3,61	1995	8 507	113,61
1996	8,81	0,34	1996	9 387	110,34
1997	8,51	3,99	1997	10 700	113,99
1998	10,7	12,57	1998	12 045	112,57
1999	2,1	7,56	1999	12 955	107,56
2000	3,9	7,14	2000	13 880	107,14
2001	4,7	6,20	2001	14 740	106,20
2002	1,8	4,73	2002	15 437	104,73
2003	0,1	8,24	2003	16 709	108,24
2004	2,8	4,59	2004	17 476	104,59
2005	1,9	11,75	2005	19 530	111,75

Úsek strategie a personalistiky

Vzdělávání pozemkářů

Dobrý den,

já bych měl takový námět k práci pozemkářů. Nebylo by možná špatné nějaké systematické vzdělávání pozemkářů v právních věcech. Mohlo by to být třeba prostřednictvím intranetu - novinky v právních zákonech, vyhláškách týkajících se práce pozemkářů atp., případně nějaká diskuse. V současné době se tyto informace získávají velice kuse, nesystematicky, takže možná něco takového. Díky! Na-shledanou.

Funkce metodika pro tuto oblast není na Ř LČR, s.p., zřízena. Tato funkce je u KI spolu s právní službou. Ze strany odboru majetku LČR, s.p., se provádí nejméně jednou ročně metodické zaměstnání u příslušných KI za účasti „pozemkářů“ od lesních správ. Celoročně se poskytují konzultace, pokud je ze strany OJ o ně požádáno. Doporučuji vedení zvážit personální zabezpečení pro funkci metodika u Ř LČR s tím, že bude zabezpečena i diskuse na PC. Vedení zváží pro rok 2007 zřízení této funkcionality během příprav rozpočtu na zmiňovaný rok 2007.

Odbor majetku

Milí čtenáři jak vidíte, jsou zde i velmi kritické připomínky a my za ně děkujeme. Jedině tak víme, že Vám osud firmy Lesy ČR není lhostejný. Pevně věříme, že připomínky a dotazy se v následujících měsících dále rozmnoží.

r.

Česká lesnická společnost
Novotného lávka 5
116 68 Praha 1

pod odbornou záštitou a s finančním příspěvím Mze ČR
pořádá celostátní seminář

Ochrana lesa a krajinotvorné programy

úterý a středa 12. a 13. září 2006
Průhonice, kongresové centrum VÚKOZ

Bližší informace
Ing. Pavel Kyzlík
mobil: 603 163 409

Česká lesnická společnost
Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1
pod odbornou záštitou a s finančním příspěvím Mze ČR

pořádá celostátní seminář

Plošné poškození lesů způsobené povětrnostními vlivy

středa 27. září 2006
Praha, Dům ČS VTS, Novotného lávka 5

Bližší informace
Ing. Pavel Kyzlík, mobil: 603 163 409

ČESKÁ LESNICKÁ SPOLEČNOST
Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1
pobočka ČLS při Ostravských městských lesích
pod odbornou záštitou a s finančním příspěvím Mze ČR

pod záštitou PhDr. Ing. Jaromíra Horáka,
náměstka primátora Statutárního města Ostravy

pořádá odborný seminář

Hospodaření v městských a příměstských lesích

čtvrtek 21. září 2006
Ostrava, Dům kultury Akord Ostrava Zábřeh

Bližší informace
Ing. Pavel Kyzlík, mobil: 603 163 409

V měsíci září oslaví významná životní jubilea tiito pracovníci LČR

padesátiny

Houbová Jiřina	LS Lužná
Kubiček Milan	LS Hanušovice
Černý Zdeněk	LS Nasavrky
Brož Petr Ing.	LS Svitavy
Čáp Rudolf	LS Ruda na Moravě
Uher Jaromír	LZ Židlochovice
Kovář Václav	LZ Konopiště
Brožík Jiří	LZ Dobříš

šedesátiny

Bis Pavel	LS Svitavy
Gregor Pavel	LS Děčín
Brůna Jan	LS Rumburk
Juhaňák Karel	LZ Boubín
Šmíd Miroslav	LZ Dobříš

**VŠEM JUBILANTŮM BLAHOPŘEJEME
A PŘEJEME JIM HODNĚ ZDRAVÍ
A SPOKOJENOSTI**

Česká lesnická společnost
Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1
s Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů
Brandýs nad Labem
ve spolupráci s Mze ČR

pořádá seminář

VÝZNAM LESNICKÉ TYPOLOGIE PRO SOUČASNÉ LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

úterý 19. září 2006
Školní lesní podnik MZLU Křtiny
kongresový sál

Bližší informace
Ing. Pavel Kyzlík, mobil: 603 163 409

Poděkování za spolupráci

Toto číslo Lesu zdar je poslední, které vychází v grafické úpravě studia Typograf. Dovoluji si proto jménem redakce i jménem čtenářů poděkovat jeho vedení a zaměstnancům za dlouhodobou spolupráci a popřát jim všem do budoucna hodně práce a úspěchů. Děkuji.

Ing. Jaroslav Jonáš
odpovědný redaktor

Den řemesel a setkání kovářů

Již po šestnácté se letos v Rožnově pod Radhoštěm konala prázdninová akce s názvem Den řemesel a setkání kovářů. Bližší informace o ní zveřejňujeme na straně 16 v rubrice Krátce. Zde přinášíme několik fotografií Petra Grepla.

Rarítní shozy daněk

2006

RARITNÍ TROFEJE

Lesy k užívání, lesy k užitku